

Nota Reserves & Voorzieningen 2018

Gemeente Midden-Groningen

14-6-2018

Versie 1.3

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
1.3	Begrippenkader	5
1.4	Overzicht verschil reserve & voorziening.....	5
1.5	Wijzigingen	6
1.6	Inwerkingtreding	9
1.7	Herziening nota reserves & voorzieningen	9
2.	Wet & Regelgeving	10
2.1	Relevante kaders	10
2.2	Reserves	10
2.3	Voorzieningen	10
2.4	Rente.....	10
3.	Beleid reserves & voorzieningen	12
3.1	Indeling reserves & voorzieningen	12
3.2	Beschrijving reserve & voorziening	12
3.3	Beleid rente	14
3.4	Beleid Algemene Reserve	14
3.5	Beleid overige reserves	14
3.6	Beleid overige bestemmingsreserves ‘financiële ruimte’	15
3.7	Beleid voorzieningen	15
3.8	Beleid omvang reserves & voorziening.....	16
3.9	Beleid looptijd reserves & voorzieningen	16
3.10	Richtlijnen instellen & opheffen reserve	17
3.11	Richtlijnen instellen & opheffen voorziening.....	18
4.	Reserves & Voorzieningen in relatie tot...	19
4.1	...Planning & Control	19
4.2	...Weerstandsvermogen	19
5.	Reserves & voorzieningen Midden-Groningen	20
5.1	Reserves Midden-Groningen	20
5.2	Voorzieningen Midden-Groningen.....	21
Bijlage I - Reserves HSSM Gemeenten		22
Inventarisatie & beoordeling reserves		22
Samenvatting mutaties reserves		56

Bijlage II - Voorzieningen HSSM Gemeenten	60
Inventarisatie & beoordeling voorzieningen	60
Samenvatting mutaties voorzieningen	78
Bijlage III - Financieel mutaties Reserves & Voorzieningen	81
Bijlage IV - Detail informatie per reserve Midden-Groningen	86
Bijlage V - Detail informatie per voorziening Midden-Groningen	92
Bijlage VI - Financiële consequenties voorgestelde mutaties	97

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze nota is geschreven om één overzicht te geven van de reserves en voorzieningen die over komen uit de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde¹, waar mogelijk reserves en voorzieningen samen te voegen en een voorstel te doen om met name een aantal reserves vrij te laten vallen. Kortom een herijking van de reserves en voorzieningen. Start van deze nota is de stand van de reserves en voorzieningen bij de jaarrekening 2017. Dit betreft het eindpunt van de drie voormalige gemeenten en het startpunt van gemeente Midden-Groningen.²

1.2 Leeswijzer

Deze nota is als volgt opgezet. In dit hoofdstuk worden eerst verschillende begrippen verklaart en een overzicht van de verschillen tussen reserves en voorzieningen gegeven. Vervolgens gaat dit hoofdstuk verder met een overzicht van de voorgestelde wijzigingen. Dit hoofdstuk sluit af met de bepaling over de inwerkingtreding van deze nota en een bepaling m.b.t. herziening van deze nota. In hoofdstuk 2 zal de relevante wet- en regelgeving omtrent reserves en voorzieningen worden weergegeven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 het beleid uitgewerkt dat de gemeente Midden-Groningen wil gaan voeren t.a.v. reserves en voorzieningen. In hoofdstuk 4 zal uiteengezet worden hoe de reserves en voorzieningen zich verhouden ten opzichte van de Planning & Control cyclus en het Weerstandsvermogen. In hoofdstuk 5 wordt op basis van de mutaties in deze nota een overzicht gegeven van de reserves en voorzieningen die de gemeente Midden-Groningen handhaaft.

In de bijlagen I en II zijn de reserves en voorzieningen opgenomen die per 31-12-17 over zijn gekomen van de voormalige HSSM gemeenten. Bij elke reserve en voorziening is een inventarisatie gegeven betreffende de verwachte omvang per 31-12-2018, nut en noodzaak en andere belangrijke informatie. Vervolgens wordt er een beoordeling gegeven o.b.v. de beleidsregels. Tenslotte wordt een voorstel gedaan, dit kan afwijken van de beoordeling en zal dan uiteraard ook worden toegelicht. Er zijn op basis drie mogelijkheden:

- gemeente Midden-Groningen handhaaft een reserve of voorziening,
- gemeente Midden-Groningen handhaaft de middelen in de reserve of voorziening en voegt deze middelen samen met soortgelijke reserves of voorzieningen, of voegt de middelen toe aan een bestaande reserve en voorziening en
- gemeente Midden-Groningen heft een reserve of voorziening op en laat de middelen in de reserve of voorziening vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve.

In bijlage III is een financieel overzicht weergegeven o.b.v. de voorgestelde mutaties. Tenslotte worden in bijlage IV en V detail informatie weergegeven per reserve en voorziening n.a.v. van paragraaf 3.10 en 3.11. In bijlage VI is een overzicht opgenomen waarin de financiële consequenties voor de exploitatie inzichtelijk zijn gemaakt n.a.v. de voorgestelde mutaties in deze nota.

¹ In deze nota afgekort tot HSSM gemeenten.

² Het startpunt van deze nota, jaarrekening 2017, was nog niet voorhanden bij het opstellen van de begroting 2018. Het overzicht wat in de begroting 2018 is opgenomen wijkt daarom ook af van het geen in de jaarrekening 2017 is opgenomen. Bij de jaarrekeningen zijn er bijvoorbeeld nieuwe reserves en voorzieningen ingesteld. Daarnaast kunnen de geprognosticeerde beginstanden in de begroting 2018 afwijken van de daadwerkelijke eind/begin standen zoals in de jaarrekening 2017 zijn opgenomen.

1.3 Begrippenkader

Begrip	Omschrijving
BBV	Besluit, Begroting en verantwoording
Eigen vermogen	Het verschil tussen de schulden en bezettingen van de gemeente.
Reserve	Onderdeel van het eigen vermogen van de gemeente. BBV kent twee soorten reserves, namelijk: algemene reserve en bestemmingsreserves.
Algemene reserve	Reserve waaraan de Raad geen specifieke bestemming heeft gegeven.
Bestemmingsreserve	Reserves waaraan de raad een specifieke bestemming heeft gegeven.
Vreemd vermogen	Bevat de schulden en verplichtingen van een gemeente.
Voorziening	Onderdeel van vreemd vermogen. BBV kent voorzieningen voor verplichtingen en verliezen, bestaande risico's, egalisatie van kosten en bijdragen van derden

1.4 Overzicht verschil reserve & voorziening

Karakteristiek	Reserve	Voorziening
Onderdeel van	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Instellen/Opheffen	Raad	Bij verplichte voorzieningen ³ geldt dat het College deze instelt / opheft bij de jaarrekening (College heeft hier geen keuze in gelet op het verplichtend karakter). Bij niet verplichte voorzieningen ⁴ geldt dat de Raad deze instelt / opheft.
Wijziging bestemming	Ja	Nee
Aanwending	Raad	Lasten worden rechtstreeks geboekt op de voorziening.
Aanwending vrij	Ja	Alleen voor betreffend doel.
Financiële onderbouwing	Niet verplicht vanuit BBV, wel wenselijk.	Ja, verplicht.
Bespaarde rente over ⁵	Toegestaan door BBV.	Toegestaan door BBV.
Rentebijbeschrijving	Toegestaan door BBV.	Niet toegestaan door BBV ⁶ .
Storting	Mogelijk op begrotingsbasis en als resultaatbestemming.	Mogelijk op begrotingsbasis. Storting in de voorziening komt rechtstreeks ten laste van de exploitatie en zijn daarmee resultaatbepalend.
Onttrekking	Mogelijk op begrotingsbasis en als resultaatbestemming.	Onttrekkingen lopen rechtstreeks t.l.v. de voorziening (balansmutatie).
Indeling	<ul style="list-style-type: none"> Algemene reserve Bestemmingsreserve 	Voorzieningen voor: <ul style="list-style-type: none"> verplichtingen en verliezen Bestaande risico's Egalisatie van kosten Bijdragen van derden

³ Verplichte voorzieningen vanuit het BBV, bijvoorbeeld voorzieningen m.b.t. riool of afval.

⁴ Verplichte voorzieningen vanuit het BBV, bijvoorbeeld voorziening dubieuze debiteuren.

⁵ Het berekenen van bespaarde rente is toegestaan door het BBV maar wordt wel afgeraden (zie paragraaf 2.4), Midden-Groningen kiest hier dan ook niet voor (zie paragraaf 3.3).

⁶ M.u.v. voorzieningen die gebaseerd zijn op de Netto Contante Waarde. Zie ook paragraaf 2.4 Rente.

1.5 Wijzigingen

Hieronder zijn de voorgestelde wijzigingen weergegeven die volgen uit deze nota. Voor een overzicht van de onderbouwing voor de mutaties, zie bijlage II. Voor een overzicht van de voorgestelde mutaties zie bijlage III. In bijlage VI is een overzicht te vinden van de financiële effecten voortvloeiend uit de voorgestelde mutaties.

Te handhaven reserves

Voorgesteld wordt om de volgende reserves per 1-1-2019 te handhaven en te hernoemen:

Reserve HSSM	Mutatie	Reserve Midden-Groningen
790102 Res. Huis voor Cultuur en Bestuur (HS)	Handhaven.	Overige Bestemmingsreserve Huis voor Cultuur & Bestuur
790208 Res. Huisvesting onderwijs (HS)	Handhaven.	Overige Bestemmingsreserve Huisvestingonderwijs - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer
790225 Res. Herfinanciering AJC (HS)	Handhaven.	Egalisatiereserve Herfinanciering AJC
790224 Res. Monumentenzorg (HS)	Handhaven.	Egalisatiereserve Monumentenzorg
790127 Res. Financiële ruimte 2017 (HS)	Handhaven.	Overige Bestemmingsreserve Financiële Ruimte 2017
790211 Res. Huisvesting Rehoboth (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Huisvesting Rehoboth
Bestemmingsreserve hart van Muntendam (MW)	Handhaven.	Overige Bestemmingsreserve Hart van Muntendam
Meerstad (SL)	Handhaven.	Egalisatiereserve Meerstad
790222 Res. Stim. Kinderopvang (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Kinderopvang
790218 Res. Bui.peuterbad CSVT VJN 07 (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Buitenpeuterbad
790227 Res. MFA Westerbroek (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve MFA Westerbroek
Res. Terreininr. Kindcentrum dVo (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Terreinrichting Kindcentrum de Vosholen
790120 Res. Inrichting werkplekken (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Inrichting werkplekken Puza
790123 Res. Aanbouw Kerkstr. 38a (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Aanbouw Kerkstraat 38a
790126 Res. ST Kerkstraat 38a (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Sociale Teams Kerkstraat 38a
Reserve afschrijving Slochterhaven (SL)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Slochterhaven
Reserve afschrijving overkluizing (SL)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve overkluizing
790130 Res. Informatisering herindeling 2018 (afschr.)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Informatisering Herindeling
790130 Res. Automatisering herindeling 2018 (afschr.)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Automatisering Herindeling
Bestemmingsreserve Leefbaarheidsgelden	Handhaven.	Egalisatiereserve Leefbaarheidsgelden voormalige gemeente Menterwolde
790216 Res. Uitbr.scholen / psz-sub (HS)	Handhaven en deels middelen laten vrijvallen ten gunste van Algemene Reserve.	Afschrijvingsreserve Uitbreiding Scholen

Op te heffen reserves

Voorgesteld wordt de volgende reserves per 1-1-2019 op te heffen:

Reserve HSSM	Mutatie	Reserve Midden-Groningen
790506 Res. Vaarverbinding (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790510 Res. Gorecht-West (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790601 Res. Bovenwijkse voorziening (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790209 Res. Overschrijdingsuitk.mat.last en BBO (HS)	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	n.v.t.
790214 Res.OBO o.l.p. (HS)	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	n.v.t.
790215 Res. SBO o.l.p. (HS)	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	n.v.t.
790226 Res.Duurzaamheid Ketelhuis De Vosholen (HS)	Opheffen.	n.v.t.
790217 Res. Huisvesting AJC (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790200 Res. Egalisatie zwembad (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790100 Res. "Grote Investerings" (HS)	Opheffen en middelen deels vrij laten vallen ten gunste van Algemene Reserve, deels overhevelen naar financiële ruimte 2017.	n.v.t.
790124 Res. Financiële ruimte 2015 (HS)	Opheffen.	n.v.t.
Reserve frictiekosten WEDEKA (MW)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
Accommodatiefonds (SL)	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	n.v.t.
Innovatie (SL)	Opheffen en middelen deels laten vrijvallen en deels overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	n.v.t.
Grenzeloos gunnen (SL)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790213 Res. Materialen gym.lok. '06 (afschr.) (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
Reserve onderwijshuisvesting (MW)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
Grote projecten (SL)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790602 Res. Stadshart grondexploitatie	Opheffen.	n.v.t.
790125 Res. Financiële ruimte 2016 (HS)	Opheffen.	n.v.t.
Egalisatie reserve sociaal domein (MW)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.

Samen te voegen reserves

Voorgesteld wordt om de volgende reserves per 1-1-2019 samen te voegen:

Reserve HSSM	Mutatie	Reserve Midden-Groningen
790000 Res. Algemene reserve (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Algemene reserve Midden-Groningen. Labeling (indien aanwezig) handhaven..	Algemene Reserve
Algemene reserve (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Algemene reserve Midden-Groningen.	
Saldi reserve (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Algemene reserve Midden-Groningen.	
Versterking schoolgebouwen (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatiereserve Scholenprogramma	Egalisatiereserve Scholenprogramma
DU Scholenprogramma (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatiereserve Scholenprogramma	
Scholenprogramma aardbevingsbestendig (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatiereserve Scholenprogramma	

Te handhaven voorzieningen

Voorgesteld wordt om de volgende voorzieningen per 1-1-2019 te handhaven en te hernoemen:

Voorziening HSSM	Mutatie	Voorziening Midden-Groningen
Vrz. (Londo) techn. Onderh.gym.lok (HS)	Handhaven.	V&V Voorziening Onderhoud Gym Lokalen
Achterstallig onderhoud gebouwen (SL)	Handhaven.	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Slochteren
Vrz. (Londo) verv. Meubilair gym.lok (HS)	Handhaven.	V&V Voorziening Meubilair Gym Lokalen
Vrz. Onderhoud stationsgeb. Kropswolde (HS)	Handhaven.	V&V Voorziening Onderhoud Stationsgebouw Kropswolde
Harmonisatie afvalbeleid (SL)	Handhaven.	Egalisatie Voorziening Afval Harmonisatie
Vrz. Toek.verliezen ijsbaanlocatie	Handhaven.	V&V Voorziening Grex IJbaan
Vrz. Verlies Stadscentrum	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Stadscentrum
Korenmolweg	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Korenmolenweg
Veenlaan	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Veenlaan
Voorziening Grondexploitatie Venemastraat	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Venemastraat
Voorziening Gouden driehoek	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Gouden Driehoek
Voorziening Lening NTTM	Handhaven.	Risico Voorziening Lening NTTM
Vrz. Risico gemeentelijke kredietbank	Handhaven.	Risico Voorziening GKB
Vrz. Groot Onderhoud wegen	Handhaven.	Egalisatie Voorziening Onderhoud Wegen
Vrz. Arbeidsgerelateerde Verplichtingen	Handhaven.	V&V Voorziening Arbeidsgerelateerde Verplichtingen
Voorziening Groot Onderhoud Tennisbanen Muntendam	Handhaven.	V&V Voorziening Groot Onderhoud Tennisbanen Muntendam
791216 Vrz. Afkoop onderhoud grafrechten (HS)	Handhaven.	V&V Voorziening Afkoop Onderhoud Grafrechten - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer
Voorziening achterstallig onderhoud gebouwen	Handhaven.	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Menterwolde
Vrz. Aanleg riool wijkvern. Gorecht-West (HS)	Handhaven.	TVV Riool Wijkvernieuwing Gorecht-West

Op te heffen voorzieningen

Voorgesteld wordt de volgende voorzieningen per 1-1-2019 op te heffen:

Voorziening HSSM	Mutatie	Voorziening Midden-Groningen
790711 Vrz. APPA wethouders (HS) ⁷	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van Algemene Reserve.	n.v.t.

⁷ Zie bijlage II voor reden opheffen voorziening.

Samen te voegen voorzieningen

Voorgesteld wordt om de volgende voorzieningen per 1-1-2019 samen te voegen tot nieuwe voorzieningen en daarbij de oude voorzieningen op te heffen:

Voorziening HSSM	Mutatie	Voorziening Midden-Groningen
Vrz. Oninbare vorderingen/dubieuze debiteuren (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren ⁸
Voorziening dub de belastingen (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren	
Dubieuze Debiteuren (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren	
Vrz. Dubieuze Debiteuren SoZa (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA ⁹
Voorziening dub deb SOZA (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA	
Debiteuren Wet Werk en Bijstand (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA	
Vrz. Egalisatie rioolrechten (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan TVVI Voorziening Riool	TVV Voorziening Riool
Voorziening Riolering (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan TVVI Voorziening Riool	
Riolering (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan TVVI Voorziening Riool	
Vrz. Egalisatie afvalstoffen (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatie voorziening Afval	Egalisatie Voorziening Afval
Voorziening Afval (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatie voorziening Afval	
Afvalinzameling (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatie voorziening Afval	

1.6 Inwerkingtreding

De “nota reserves en voorzieningen 2018 gemeente Midden-Groningen” treedt in werking na vaststelling. Deze nota vervangt hiermee eventuele nota’s reserves en voorzieningen van de voormalige HSSM gemeenten. De uitwerking van de effecten die in deze nota staan, zoals het opheffen of samenvoegen van reserves of voorzieningen alsmede de financiële effecten voor de exploitatie, worden in de begroting 2019 opgenomen en treden dus in per 1-1-2019.

1.7 Herziening nota reserves & voorzieningen

Deze nota wordt eens per vier jaar herzien, tenzij door omstandigheden het noodzakelijk is dat de notitie eerder aangepast wordt. De volgende nota reserves & voorzieningen dient dus uiterlijk in 2022 aangeboden te worden aan de Raad.

⁸ Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa.

⁹ Idem.

2. Wet & Regelgeving

2.1 Relevante kaders

De relevante wet en regelgeving ten aanzien van reserves en voorzieningen betreffen het BBV (inclusief notities van Commissie BBV) en de Financiële verordening 212 van de gemeente Midden-Groningen. De nieuwe financiële verordening voor gemeente Midden-Groningen is, op het moment van schrijven van deze nota, nog een concept. Daarom is er voor gekozen om de artikelen die betrekking hebben op reserves en voorzieningen vooralsnog niet op te nemen in deze nota.

2.2 Reserves

Artikel 43 Besluit, Begroting en Verantwoording:

- 1 In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
 - a. de algemene reserve;
 - b. de bestemmingsreserves.
- 2 Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

2.3 Voorzieningen

Artikel 44 Besluit, Begroting en Verantwoording:

- 1 Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
 - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
- 2 Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
- 3 Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

2.4 Rente

Artikel 2, lid 4 Besluit, Begroting en Verantwoording:

- 4 Onder de baten en lasten worden ook begrepen de over het eigen vermogen en de voorzieningen berekende bespaarde rente.

Artikel 45 Besluit, Begroting en Verantwoording:

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan

Notitie Rente Commissie BBV (juli 2017)

Ad d2 In het BBV is expliciet opgenomen dat bespaarde rente kan worden berekend over het eigen vermogen én de voorzieningen (BBV artikel 2 lid 4). De renteberekening over voorzieningen gaat op dezelfde wijze als de renteberekening over het eigen vermogen. Er is echter wel een verschil hoe met de bespaarde rente wordt omgegaan. Bij het eigen vermogen bestaat de keuze om de bespaarde rente toe te voegen aan de reserves of (gedeeltelijk) ten gunste van de exploitatie te brengen. **Bij voorzieningen is het op basis van BBV artikel 45 niet toegestaan om rente toe te voegen. Uitzondering vormen de voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd.** Aan deze voorzieningen zal jaarlijks een toevoeging aan de voorziening moeten plaatsvinden voor het percentage (disconteringsvoet) waartegen de voorziening contant is gemaakt. Bij de jaarrekening wordt bij veel voorzieningen (bijvoorbeeld in verband met verwachte verliezen en risico's voor de grondexploitatie) de noodzakelijke hoogte van de voorziening jaarlijks geactualiseerd. In de jaarrekening wordt de hoogte van de voorziening dan aangepast. In die situatie is de (rente)toevoeging feitelijk opgenomen (verdisconteerd) in de totale aanpassing van de voorziening op het betreffende taakveld en komt de rentelast (zijnde de discontovoet van thans 2%) niet tot uiting op het taakveld Treasury.

Aanbeveling: Alhoewel in het BBV de mogelijkheid vooralsnog blijft bestaan om een rentevergoeding (of een vergoeding voor de inflatie) over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden, adviseert de Commissie BBV vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie deze systematiek niet (meer) toe te passen.

Stellige uitspraak¹⁰: Als er wel een rentevergoeding over het eigen vermogen en/of de voorzieningen wordt berekend, dan is deze vergoeding maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de (bruto) externe rentelasten over het totaal van de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen.

Dit betekent ook dat wanneer er geen aangetrokken financiering is, er geen rente over het eigen vermogen en/of voorzieningen kan worden berekend.

¹⁰ Stellige uitspraken van Commissie BBV worden als een soort jurisprudentie gezien en behoren zodoende tot de wet en regelgeving van het BBV. Aanbevelingen daarentegen kunnen worden opgevolgd, maar het staat de gemeente vrij om er van af te wijken.

3. Beleid reserves & voorzieningen

3.1 Indeling reserves & voorzieningen

Gemeente Midden-Groningen kiest voor de volgende indeling van reserves en voorzieningen:

Reserves

Uit artikel 43 van het BBV volgt dat er twee soorten reserves te onderscheiden zijn, namelijk de Algemene Reserve en Bestemmingsreserves. Gemeente Midden-Groningen kiest ervoor om 'Bestemmingsreserves' verder onder te verdelen in 'Afschrijvingsreserves', 'Egalisatiereserves' en 'Overige Bestemmingsreserves'. De Afschrijvingsreserves geven inzicht aan welke reserves activa gekoppeld zijn. Egalisatiereserves kunnen worden gebruikt om schommelingen in een bepaald onderdeel van de exploitatie op te vangen¹¹. De gemeente Midden-Groningen kent zodoende de volgende reserves:

- Algemene Reserve
- Bestemmingsreserves:
 - Afschrijvingsreserves
 - Egalisatiereserves
 - Overige Bestemmingsreserves

Voorzieningen

Uit artikel 44 van het BBV volgt dat er voorzieningen gevormd kunnen worden voor de volgende zaken; verplichtingen en verliezen, risico's, egalisatie, bijdrage voor toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt ontvangen en verkregen middelen van derden die specifiek besteed moeten worden. Gemeente Midden-Groningen kiest er voor om hierin geen verdere specificering aan te brengen, daarmee kent de gemeente de volgende voorzieningen:

- Verplichtingen & Verlies Voorziening¹²,
- Risico Voorziening,
- Egalisatie Voorziening,
- Toekomstige Vervangingsinvesteringen Voorziening¹³ en
- Bijdragen van derden met Specifieke Besteding Voorziening¹⁴.

3.2 Beschrijving reserve & voorziening

Algemene Reserve: betreffen middelen waar geen claims op liggen en gebruikt kunnen worden om financiële tegenvallers op te vangen, wanneer dit elders in de exploitatie of in andere reserves en voorzieningen niet kan. Het vormt hier door een onderdeel van de beschikbare weerstandscapaciteit. Zie hoofdstuk 4, paragraaf 4.2 voor informatie over de relatie van Algemene Reserve t.o.v. het weerstandsvermogen.

¹¹ zie paragraaf 3.2 voor de verschillen tussen een Egalisatiereserve en een Egalisatie voorziening

¹² afgekort tot V&V Voorziening

¹³ afgekort tot TVV Voorziening

¹⁴ afgekort tot BSB Voorziening

Overige Bestemmingsreserves: worden gevormd door de Raad met een specifiek bestemming. Deze bestemming betreffen bijvoorbeeld incidentele uitgaven voor specifiek beleid of projecten. Zodra het beleid of project is afgerond vervalt de reserve.

Afschrijvingsreserves: worden ingesteld om voor de kapitaalslasten die voort vloeien uit een investering te dekken. De jaarlijkse onttrekking aan de reserve staat gelijk aan het afschrijvingsgedeelte van de investering. De rentelasten worden dus niet gedekt door onttrekking uit deze reserve. Deze reserves hebben dus een looptijd die gelijk is aan de afschrijvingsduur van het gekoppelde actief. Op het moment dat de investering is afgeschreven, staat de reserve op nul en vervalt deze.

Egalisatiereserves: worden ingesteld om schommelingen in lasten op een bepaald onderdeel van de begroting op te vangen.

Verplichtingen & Verlies Voorziening: wordt gevormd indien de gemeente nog verplichtingen heeft lopen die onvermijdelijk zijn, maar in een volgend begrotingsjaar tot uiting zullen komen. Verlies voorziening worden gevormd indien de gemeente denkt een verlies te leiden. Hierbij wordt geredeneerd vanuit het voorzichtigheidsbeginsel. Verwachte verliezen moeten direct worden genomen en verwachte winsten mogen pas worden genomen als deze gerealiseerd worden.

Risico Voorziening: wordt gevormd om een risico wat de gemeente loopt te mitigeren. Zie ook hoofdstuk 4, paragraaf 4.2 voor meer informatie.

Egalisatie Voorziening: wordt gevormd indien er kosten gemaakt worden in een volgend begrotingsjaar, maar de oorsprong van de kosten vindt eerder plaats (huidig of voorgaand begrotingsjaar). Tevens kan een dergelijke voorziening ingesteld worden om lasten gelijkmatig te verdelen over de begrotingsjaren.

Toekomstige Vervangingsinvesteringen Voorziening: wordt ingesteld om jaarlijkse schommelingen op te vangen in bepaalde onderdelen van de exploitatie waar een heffing tegenover staat. Afval en riool zijn hier goede voorbeelden van. De heffingen die de burgers betalen voor bijvoorbeeld riool mogen alleen voor riool ingezet worden. Om schommelingen in de rioolheffingen te voorkomen, doordat in het ene jaar hogere uitgaven zijn dan in het andere jaar worden, wordt een dergelijke voorziening gevormd. De voordelen en nadelen worden via deze voorziening verrekend met exploitatie. Op begrotingsbasis worden de verwachte stortingen of onttrekkingen geraamd. Op rekeningsbasis wordt dit bijgesteld o.b.v. de realisatie.

Bijdragen van derden met Specifieke Besteding Voorziening: wordt gevormd indien de gemeente bijdragen van derden ontvangt voor nog te maken lasten. De bijdragen mogen alleen voor de een specifieke besteding aangewend worden.

3.3 Beleid rente

Het staat de gemeente vrij om bespaarde rente te berekenen over de reserves en voorzieningen. Deze bespaarde rente kan vervolgens als baat worden toegerekend aan de exploitatie of toegevoegd worden aan de reserves. Het BBV (art. 45 BBV) staat niet toe om bespaarde rente toe te voegen aan voorzieningen, m.u.v. voorzieningen gebaseerd op Netto Contante Waarde (NCW)¹⁵. Voorzieningen worden immers gevormd voor een gekwantificeerde verplichting, risico of verlies. Bij de jaarrekening wordt de omvang van de voorzieningen geactualiseerd. Commissie BBV geeft in de 'notitie Rente' de aanbeveling om de systematiek van bespaarde rente niet meer toe te passen (zie paragraaf 2.4 Rente).

Gelet op het BBV en het advies van de Commissie BBV, kiest Gemeente Midden-Groningen er voor om geen bespaarde rente te berekenen over reserves en voorzieningen en geen bespaarde rente toe te voegen aan de reserves en voorzieningen, m.u.v. voorzieningen gebaseerd op NCW methode.

In de uitgangspunten van de begroting 2018 is besloten om de systematiek van bespaarde rente niet langer toe te passen, en geen rente toe te voegen aan reserves en voorzieningen m.u.v. voorziening gebaseerd op NCW.

3.4 Beleid Algemene Reserve

De volgende beleidsregels zijn specifiek van toepassing op de Algemene Reserve:

- storting en onttrekking in/aan Algemene Reserve vinden plaats middels een raadsbesluit,
- het is niet toegestaan om binnen de Algemene Reserve bedragen te labelen¹⁶,
- onttrekkingen uit de Algemene Reserve mogen alleen gebruikt worden voor incidentele lasten¹⁷, wel mogen incidentele middelen ingezet worden om structurele lasten te verlagen,
- de Algemene Reserve kan ingezet worden om structurele risico's te bestrijden, zolang de inzet vanuit de Algemene Reserve incidenteel is,
- onttrekkingen uit de Algemene Reserve worden bij voorkeur in de primaire begroting opgenomen, zodoende kan een integrale afweging worden gemaakt en
- indien separate (buiten begroting, rapportages en jaarrekening om) begrotingswijzigingen worden gemaakt met onttrekking aan de Algemene Reserve, dan wordt de stand van de Algemene Reserve voor en na onttrekking weergegeven in het voorstel. Tevens worden nog evt. verwachte onttrekkingen aan de Algemene Reserve meegenomen in het voorstel, zodoende kan een betere integrale afweging worden gemaakt.

3.5 Beleid overige reserves

De volgende beleidsregels zijn van toepassing op de overige reserves:

- Overige Bestemmingsreserves, Egalisatiereserves en Afschrijvingsreserves worden ingesteld middels raadsbesluit,
- stortingen en onttrekkingen in/aan Overige Bestemmingsreserves, Egalisatiereserves en Afschrijvingsreserves vinden plaats middels een raadsbesluit,

¹⁵ Vanuit de voormalige HSSM gemeente zijn er diverse voorzieningen o.b.v. NCW. Het betreffen ten eerste de getroffen voorzieningen voor de diverse GREXEN. Daarnaast is de 'Vrz. Aanleg riool wijkvern. Gorecht-West' gebaseerd op NCW.

¹⁶ M.u.v. van de bestaande labelingen zoals die zijn overgekomen van de voormalige HSSM gemeenten. In de Algemene Reserve betreft dit een labeling afkomstig uit de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer m.b.t. het Sociaal Domein. Bij de scenario discussie Sociaal Domein zal deze labeling betrokken moeten worden.

¹⁷ Incidenteel betreft: lasten (en ook baten) die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen (Notitie incidentele en structurele baten en lasten 2012 - Commissie BBV).

- overige bestemmingsreserves kunnen niet ingesteld of aangewend worden voor structurele uitgaven, wel mogen reserves incidenteel ingezet worden om structurele verlaging van lasten te realiseren,
- Overige Bestemmingsreserves, Afschrijvingsreserves en Egalisatiereserves mogen alleen ingezet worden voor het doel waarvoor ze ingesteld zijn,
- bij het instellen van een reserve wordt een financiële onderbouwing gegeven voor de maximale omvang van de reserve,
- indien er in twee opeenvolgende jaren geen stortingen of onttrekkingen worden gedaan aan Overige Bestemmingsreserves of Egalisatiereserves, vervallen deze reserves,
- indien de nut & noodzaak niet meer aangetoond kan worden vervalt de reserve,
- indien er middelen vrij vallen door het opheffen of aanpassen van omvang van een reserve, dan worden deze middelen aan de Algemene Reserve toegevoegd,
- jaarlijks wordt bij de jaarrekening de Overige Bestemmingsreserves, Afschrijvingsreserves en Egalisatiereserves getoetst aan de in deze nota aanwezige beleidsregels¹⁸ en
- in beginsel worden nieuwe afschrijvingsreserves per investering gevormd. Het is dus niet mogelijk om Afschrijvingsreserves te vormen waarin de afschrijvingslasten van meerdere niet samenhangende¹⁹ investeringen uit gedekt worden.

3.6 Beleid overige bestemmingsreserves ‘financiële ruimte’

Er kunnen Overige Bestemmingsreserves ‘financiële ruimte jaar xxxx’ ingesteld worden voor het overhevelen van niet bestede middelen onder volgende voorwaarden:

- de middelen die overgeheveld worden middels een reserve ‘financiële ruimte’ betreffen restant budgetten die incidenteel beschikbaar zijn gesteld²⁰,
- de middelen blijven in totaal drie jaar²¹ beschikbaar, dus begrotingsjaar waarin de budgetten beschikbaar zijn gesteld plus de twee opeenvolgende jaren²² en
- restant middelen die na drie jaar resteren, vallen vrij en worden toegevoegd aan de Algemene Reserve²³.

3.7 Beleid voorzieningen

De volgende beleidsregels zijn van toepassing op voorzieningen:

- de vorming van voorzieningen vind plaats door de Raad, besteding door het College,
- stortingen in voorzieningen worden begroot en bij de jaarrekening geactualiseerd of bij de jaarrekening gerealiseerd o.b.v. nut en noodzaak,
- onttrekkingen aan de voorzieningen gaan rechtstreeks t.l.v. de voorziening,

¹⁸ Voorzieningen worden bij de jaarrekening al door de accountant beoordeeld. Het intern beoordelen van de reserves bij de jaarrekening draagt bij aan een bijgewerkt en opgeschoond overzicht van reserves en voorzieningen.

¹⁹ Met dit beleidsuitgangspunt wordt getracht nieuwe afschrijvingsreserves te voorkomen waaruit de kapitaalslasten worden gedekt voor allerlei verschillende investeringen / niet met elkaar samenhangende investeringen. Voorbeeld hiervan is de afschrijvingsreserve Grote Projecten uit de voormalige gemeente Slochteren.

²⁰ Het betreft de verantwoordelijkheid van de budgethouder om tijdig aan te geven of incidentele budgetten overgeheveld moeten worden.

²¹ De termijn van drie jaar is gebaseerd op het BBV. Na drie opeenvolgende jaren wordt een last of baat als structureel gezien.

²² **Bijvoorbeeld:** de ‘reserve financiële ruimte 2017’ bevat incidentele budgetten die in 2017 beschikbaar zijn gesteld en niet of slechts gedeeltelijk zijn uitgegeven in 2017. De restant middelen mogen overgeheveld worden in de reserve financiële ruimte 2017. In 2018 of in 2019 zal dan de besteding moeten plaatsvinden. Indien er in 2019 restant middelen overblijven, dan worden deze toegevoegd aan de Algemene Reserve via de Jaarrekening 2019.

²³ Indien de middelen toch nodig zijn, zal daarvoor een nieuw raadsvoorstel gemaakt moeten worden. Zodoende kan de Raad een goede afweging maken of de middelen nog steeds ingezet moeten worden voor het doel waarvoor ze 3 jaar geleden beschikbaar zijn gesteld, of dat nieuw beleid prevaleert.

- voorzieningen worden bij de jaarrekening getoetst op nut en noodzaak en
- indien er middelen vrij vallen door het opheffen of aanpassen van de omvang, dan worden deze middelen aan de Algemene Reserve toegevoegd.

3.8 Beleid omvang reserves & voorziening

Om administratieve lasten te beperken kiest Midden-Groningen ervoor om een minimum omvang in te stellen voor reserves en voorzieningen. De omvang verschilt per soort reserve en voorziening, daarom zijn de volgende beleidsregels uitgewerkt:

- gemeente Midden-Groningen ambieert om een minimale omvang voor Algemene Reserve te hanteren van 100 euro per inwoner,
- de Algemene Reserve heeft een minimaal omvang ter grote van de som van de gekwantificeerde risico's in de paragraaf weerstandsvermogen,
- indien de Algemene Reserve onder de minimale omvang komt, zorgt het College voor een herstelplan,
- nieuwe Afschrijvingsreserves worden niet ingesteld onder 100.000 euro²⁴,
- Bestemmingsreserves en Egalisatiereserves dienen een minimum omvang van 100.000 euro te hebben en
- uit administratief oogpunt worden er alleen voorzieningen ingesteld die financiële positie van de gemeente Midden-Groningen beïnvloeden

Om te waarborgen dat reserves en voorzieningen geen onnodige hoge omvang hebben kiest Midden-Groningen ervoor om een maximum omvang in te stellen voor reserves en voorzieningen. De omvang verschilt per soort reserve en voorziening, daarom zijn de volgende beleidsregels uitgewerkt:

- gemeente Midden-Groningen streeft er naar dat omvang van de Algemene Reserve niet boven de 400 euro per inwoner komt,
- Afschrijvingsreserves hebben een maximale omvang die gekoppeld is aan de boekwaarde van het activa waarop de reserve betrekking heeft,
- Overige Bestemmingsreserves en Egalisatiereserves hebben een maximale omvang zoals bij het instellen van de reserve (financiële onderbouwing) is aangegeven en
- de maximale omvang van een voorziening hangt samen met het doel waarvoor een voorziening is gevormd.

3.9 Beleid looptijd reserves & voorzieningen

De volgende beleidsregels zijn opgesteld voor de looptijd van reserves en voorzieningen:

- aan de Algemene Reserve en Egalisatiereserves is geen maximale looptijd gekoppeld,
- de maximale looptijd van afschrijvingsreserves staat gelijk aan de afschrijvingsduur waarvoor de reserve is ingesteld,
- overige Bestemmingsreserves hebben een maximale looptijd van 4 jaar, restant middelen die na vier jaar reteren, vallen vrij en worden toegevoegd aan de Algemene Reserve en
- voor voorzieningen worden geen maximale looptijden vastgesteld.

²⁴ Het verloop van een ingestelde afschrijvingsreserve kan uiteraard wel onder deze grens komen, evenals bestaande afschrijvingsreserve.

3.10 Richtlijnen instellen & opheffen reserve

In de paragraaf zijn de richtlijnen voor het instellen en opheffen van reserves beschreven. De richtlijnen zijn o.b.v. de eerder beschreven beleidsregels samengesteld.

Instellen reserve

Gelet op het budgetrecht van de Raad, kan de Raad altijd reserves instellen of opheffen. Indien een reserve ingesteld wordt, moet deze echter wel aan de volgende voorwaarden voldoen:

- de nut & noodzaak van een reserve moet worden aangetoond,
- de reserve heeft een financiële onderbouwing voor de maximale omvang,
- de reserve wordt ingesteld voor incidentele lasten (m.u.v. afschrijvingsreserves),
- de minimale omvang van de reserve is 100.000 euro en
- de looptijd van de overige bestemmingsreserves is maximaal 4 jaar.

Indien een reserve wordt ingesteld, dan wordt onderstaande informatie opgenomen:

Naam	Naam van de reserve
Soort reserve	Duiding type reserve.
Programma	Onder welk programma valt de reserve?
Nut & Noodzaak	Wat is de nut en noodzaak van de reserve?
Rente besparing	Wordt bespaarde rente berekend over de reserve?
Toerekening rente	Wordt er rente toegerekend aan de reserve?
Gewenste omvang	Wat is de gewenste omvang van de reserve?
Onderbouwing	Welke onderbouwing ligt onder de reserve?
Looptijd	Welke looptijd heeft de reserve?
Opmerking	Evt. aanvullende informatie.
Oorsprong	Wat is de oorsprong van de reserve?

Opheffen reserve

Gelet op het budgetrecht van de Raad, kan de Raad altijd reserves instellen of opheffen. Het opheffen van reserve gebeurt in ieder in de volgende situaties:

- Egalisatie reserves worden opgeheven indien nut & noodzaak niet meer kan worden gegeven,
- Egalisatie reserves worden opgeheven indien er in 2 jaar geen onttrekkingen of stortingen zijn gedaan aan de reserve,
- Bestemmingsreserves worden opgeheven indien nut & noodzaak niet meer kan worden gegeven,
- Bestemmingsreserves worden opgeheven indien er in 2 jaar geen onttrekkingen of stortingen zijn gedaan aan de reserve,
- Bestemmingsreserves worden opgeheven indien de looptijd van 4 jaar is verstreken, tenzij de Raad beslist dat een verlenging met 4 jaar nodig is en
- Afschrijvingsreserves vervallen nadat het actief is afgeschreven. Indien het actief vervroegd wordt afgeschreven dan worden de beschikbare middelen in de reserve daarvoor gebruikt.

3.11 Richtlijnen instellen & opheffen voorziening

In de paragraaf zijn de richtlijnen voor het instellen en opheffen van voorzieningen beschreven. De richtlijnen zijn o.b.v. de eerder genoemde beleidsregels samengesteld.

Instellen voorziening

Bij het instellen van een voorziening moet aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- nut en noodzaak voor het instellen van een voorziening moet worden aangetoond en
- uit administratief oogpunt worden er alleen voorzieningen ingesteld die financiële positie van de gemeente Midden-Groningen beïnvloeden

Indien een voorziening wordt ingesteld, wordt onderstaande informatie opgenomen.

Naam	Naam van de reserve
Soort voorziening	Duiding type voorziening.
Programma	Onder welk programma valt de voorziening?
Nut & Noodzaak	Wat is de nut en noodzaak van de voorziening?
Rente besparing	Wordt bespaarde rente berekend over de voorziening?
Toerekening rente	Wordt er rente toegerekend aan de voorziening (alleen van toepassing bij NCW voorzieningen)?
Gewenste omvang	Wat is de gewenste omvang van de voorziening?
Onderbouwing	Welke onderbouwing ligt onder de voorziening?
Looptijd	Welke looptijd heeft de voorziening?
Opmerking	Evt. aanvullende informatie.
Oorsprong	Wat is de oorsprong van de voorziening?

Opheffen voorziening

Bij de jaarrekening worden de voorziening getoetst, indien daaruit blijkt dat een voorziening geen nut of noodzaak heeft, dan kan deze vervallen.

4. Reserves & Voorzieningen in relatie tot...

4.1 ...Planning & Control

Reserves en voorzieningen komen jaarlijks terug in de planning & control cyclus. In de begroting worden de stortingen en onttrekkingen (mutaties) geraamd. Tevens wordt er een overzicht van de ontwikkeling van de reserves en voorzieningen in meerjarenperspectief gepresenteerd. Gemeente Midden-Groningen heeft ervoor gekozen om de mutaties in de reserve te presenteren bij het overeenkomstige programma waar de reserve thuis hoort. Bij de tussentijdse rapportages wordt indien nodig gerapporteerd over afwijkingen ten aanzien van de begrote mutaties in de reserves en voorzieningen. Ten slotte wordt bij de jaarrekening de gerealiseerde stortingen en onttrekkingen in de reserves en voorzieningen gepresenteerd. Bij jaarrekening wordt tevens de omvang van de voorzieningen getoetst door de accountant en worden intern de reserves getoetst aan de hand van deze nota.

4.2 ...Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De reserves en voorzieningen spelen zowel een rol bij de benodigde weerstandscapaciteit als de beschikbare weerstandscapaciteit, en hebben zodoende een relatie met het weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie in welke mate de gemeente risico's kan opvangen zonder daarbij bestaand beleid en uitvoering aan te passen.

De benodigde weerstandscapaciteit betreffen de risico's die de gemeente loopt en niet gemitigeerd heeft. Indien een voorziening is gevormd voor een risico ('verplichting & verlies voorziening') behoort dit risico niet meer tot het benodigde weerstandscapaciteit, het risico is immers afgedekt door de voorziening.

De beschikbare weerstandscapaciteit betreffen middelen die ingezet kunnen worden om risico's op te vangen. Onder de beschikbare weerstandscapaciteit valt onder andere de Algemene Reserve.

5. Reserves & voorzieningen Midden-Groningen

5.1 Reserves Midden-Groningen

De onderstaande reserves zijn aanwezig zijn in de gemeente Midden-Groningen per 01-01-2019.

Soort reserve	Naam
Algemene Reserve	Algemene Reserve
Overige Bestemmingsreserve	Overige Bestemmingsreserve Huisvestingonderwijs - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer
Overige Bestemmingsreserve	Overige Bestemmingsreserve Huis voor Cultuur & Bestuur
Overige Bestemmingsreserve	Overige Bestemmingsreserve Financiële Ruimte 2017
Overige Bestemmingsreserve	Overige Bestemmingsreserve Hart van Muntendam
Egalisatiereserves	Egalisatiereserve Herfinanciering AJC
Egalisatiereserves	Egalisatiereserve Monumentenzorg
Egalisatiereserves	Egalisatiereserve Meerstad
Egalisatiereserves	Egalisatiereserve Leefbaarheidsgelden voormalige gemeente Menterwolde
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Huisvesting Rehoboth
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Uitbreiding Scholen
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Kinderopvang
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Buitenpeuterbad
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve MFA Westerbroek
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Terreinrichting Kindcentrum de Vosholen
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Inrichting werkplekken Puza
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Aanbouw Kerkstraat 38a
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Sociale Teams Kerkstraat 38a
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Slochterhaven
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve overkluizing
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Informatisering Herindeling
Afschrijvingsreserve	Afschrijvingsreserve Automatisering Herindeling
Afschrijvingsreserve	Egalisatiereserve Scholenprogramma

5.2 Voorzieningen Midden-Groningen

De onderstaande voorzieningen zijn aanwezig in de gemeente Midden-Groningen per 1-1-2019.

Soort voorziening	Naam
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Onderhoud Gym Lokalen
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Slochteren
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Menterwolde
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Meubilair Gym Lokalen
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Onderhoud Stationsgebouw Kropswolde
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Grex IJsbaan
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Grex Stadscentrum
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Grex Korenmolenweg
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Grex Veenlaan
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Grex Venemastraat
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Grex Gouden Driehoek
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Arbeidsgerelateerde Verplichtingen
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Groot Onderhoud Tennisbanen Muntendam
Verplichtingen & Verlies Voorziening	V&V Voorziening Afkoop Onderhoud Grafrechten - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer
Risico Voorziening	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren
Risico Voorziening	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA
Risico Voorziening	Risico Voorziening Lening NTTM
Risico Voorziening	Risico Voorziening GKB
Egalisatie Voorziening	Egalisatie Voorziening Afval
Egalisatie Voorziening	Egalisatie Voorziening Afval Harmonisatie
Egalisatie Voorziening	Egalisatie Voorziening Onderhoud Wegen
Toekomstige Vervangingsinvesteringen Voorziening	TVV Voorziening Riool
Toekomstige Vervangingsinvesteringen Voorziening	TVV Riool Wijkvernieuwing Gorecht-West

Bijlage I - Reserves HSSM Gemeenten

Inventarisatie & beoordeling reserves

Hieronder worden alle reserves uiteengezet. Hierbij is uitgegaan van jaarrekening 2017, dit is recentste stand van zaken. De reserves zijn onderverdeeld in Algemene Reserve, Bestemmingsreserves en Afschrijvingsreserves. Tenslotte worden de drie reserves met betrekking tot het scholenprogramma behandeld.

Algemene Reserve

HS	790000 Res. Algemene reserve	Algemene reserve
<p>Beschrijving: De Algemene Reserve vormt een buffer om financiële tegenvallers op te vangen en wordt in dit verband gerekend tot de zogenoemde weerstandscapaciteit van de gemeente. De Algemene Reserve wordt gevormd uit batige rekeningssaldi. De Algemene Reserve is in principe vrij aanwendbaar.</p> <p>Inventarisatie: De drie algemene reserves gaan over de Algemene Reserve Midden-Groningen. De labeling m.b.t. sociaal domein zoals deze bij voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer in de Algemene Reserve zat, blijft gehanteerd (conform beleid zoals in hoofdstuk 3 is opgenomen).</p> <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve samen te voegen met de middelen in de reserves met 'Algemene reserve' en 'Saldi reserve' en toe te voegen aan de nieuw te vormen reserve: Algemene Reserve Midden-Groningen. Deze reserve, 790000 Res. Algemene reserve, opheffen.</p>		

MW	Algemene reserve	Algemene reserve
<p>Beschrijving: De Algemene Reserve vormt een buffer om financiële tegenvallers op te vangen en wordt in dit verband gerekend tot de zogenoemde weerstandscapaciteit van de gemeente. De Algemene Reserve wordt gevormd uit batige rekeningsaldi. De Algemene Reserve is in principe vrij aanwendbaar.</p> <p>Inventarisatie: De drie algemene reserves gaan over de Algemene Reserve Midden-Groningen.</p> <p>Beoordeling: Middelen in de reserve handhaven en reserve opheffen</p> <p>Voorstel Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve te handhaven en samen te voegen met de middelen in de reserves met 'Res. Algemene reserve' en 'Saldi reserve' en toe te voegen aan de nieuw te vormen reserve: Algemene Reserve Midden-Groningen. Deze reserve, Algemene reserve, opheffen.</p>		

SL	Saldi reserve	Algemene reserve
<p>Beschrijving: De Algemene Reserve vormt een buffer om financiële tegenvallers op te vangen en wordt in dit verband gerekend tot de zogenoemde weerstandscapaciteit van de gemeente. De Algemene Reserve wordt gevormd uit batige rekeningsaldi. De Algemene Reserve is in principe vrij aanwendbaar.</p> <p>Inventarisatie: De drie algemene reserves gaan over de Algemene Reserve Midden-Groningen.</p> <p>Beoordeling: Middelen in de reserve handhaven en reserve opheffen</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve samen te voegen met de middelen in de reserves met 'Res. Algemene reserve' en 'Algemene reserve' en toe te voegen aan de nieuw te vormen reserve: Algemene Reserve Midden-Groningen. Deze reserve, Saldi reserve, opheffen.</p>		

Bestemmingsreserve

HS	790506 Res. Vaarverbinding	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: In het kader van de overdracht van kanalen en bijbehorende kunstwerken heeft de gemeente een afkoopsom van de gemeente Groningen ontvangen. De op basis hiervan gevormde reserve wordt gedurende 30 jaar ingezet ter dekking van de kosten van onderhoud van beschoeiingen en bruggen, de bediening van bruggen en de kapitaallasten van het uitvoeringskrediet "Vaarverbinding" overeenkomstig het raadsbesluit dd. 18 maart 2003. De oorspronkelijke voorziening in dit verband is in 2010 omgezet in een bestemmingsreserve.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none">• De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 2,4 miljoen euro.• Nut en noodzaak van de reserve is niet goed aan te tonen. De relatie tussen de jaarlijkse lasten m.b.t. de veerverbinding en onttrekking vanuit de reserve zijn namelijk tot dusver moeilijk aan te tonen.• Indien deze reserve opgeheven wordt zullen globaal de volgende financiële effecten zich voordoen. Incidenteel zullen de middelen die reteren in de reserve vrij vallen, dit betreft een bedrag van ruim 2,4 miljoen. Gevolg hiervan is dat de onttrekkingen en stortingen aan/in de reserve vervallen. Per saldo is het effect voor de begroting een stijging van de exploitatie lasten van ongeveer 100.000 euro oplopend tot 160.000 euro in 2037. <p>Beoordeling: De middelen in de reserve vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen. Zodoende zijn de structurele lasten van de exploitatie zuiverder in beeld.</p>		

HS	790510 Res. Gorecht-West	Bestemmingsreserve
----	--------------------------	--------------------

Beschrijving:

Bij het coalitieakkoord 2010-2014 is besloten om met ingang van 2013 jaarlijks € 400.000 in te zetten voor wijkvernieuwing Gorecht-West. Bij het raadsbesluit "Uitvoering Ter Laan 1e fase" d.d. 2 september 2013 is besloten dit structurele budget jaarlijks toe te voegen aan de Res. Gorecht-West. De reserve is voor dekking van de investeringen in de wijkvernieuwing Gorecht-West.

Inventarisatie:

- De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is 125.000 euro.
- Nut en noodzaak van de reserve was een soort verkapte "afschrijvingsreserve", destijds toegestaan door het BBV. Door wijziging van het BBV is deze systematiek niet meer toegestaan. Investerings zullen geactiveerd moeten worden. De verwachte omvang van deze reserve per 31-12-2018 is ongeveer 125.000 euro, vrij laten vallen van deze reserve heeft dus incidenteel een voordeel. Structureel zal ook het e.e.a. wijzigen.
- Activeren van investeringen zal een structurele last betekenen in de begroting (afschrijving en rente). De investeringen worden gefaseerd opgeleverd, en dus gefaseerd geactiveerd. Uit berekeningen blijkt dat de maximale kapitaalslasten geschat worden op 485.000 euro als alle fasen afgerond²⁵ zijn.
- Als tegenhanger vervalt daarmee de structurele storting in deze reserve van 400.000 euro.
- Tussen 2024-2034 zullen de kapitaalslasten hoger zijn dan de jaarlijkse storting in de reserve. Tussen 2018-2024 en vanaf 2035 zijn de structurele lasten juist lager dan de jaarlijkse storting in de reserve.
- De incidentele lasten als gevolg van bovenstaande wijziging zijn voor 2018 het afboeken van de huidige boekwaarde (per 1-1-2018) ad 274.279 euro. Dit betreft een saldo van de investeringen die nog resteert van fase 2. Het is lastig om een afschrijftermijn aan te koppelen, en dient derhalve in een keer afgeschreven te worden zoals voorheen ook gedaan werd. In 2020 betreft het de aankoop van garageboxen ad 65.000 euro, en in 2021 aankoop van een woning ad 105.000 euro.

		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Voordeel	Structureel	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Nadeel	Incidenteel	274.279	0	65.000	105.000	0	0	0
Nadeel	Structureel	0	0	118.576	117.147	285.056	281.618	485.153
Saldo		-125.721	-400.000	-216.424	-177.853	-114.944	-118.382	85.153

- Bovenstaande heeft ook gevolgen voor de reserve '790100 Res. "Grote Investerings"' en de voorziening 'Vrz. Aanleg riool wijkvern. Gorecht-West'.

Beoordeling:

Opheffen van de reserve en de investeringen activeren.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om deze reserve te laten vervallen, resterende middelen vrij te laten vallen t.g.v. Algemene Reserve en conform BBV de investeringen te activeren.

²⁵ Op dit moment is fase 2 (bijna) afgewikkeld, is fase 3 in ontwikkeling, en staan fase 4 en 5 gepland. Oplevering van laatste fase wordt 2024 verwacht.

HS	790601 Res. Bovenwijkse voorzieningen grondexploitaties (voorheen reserve Stadsuitleg grondexploitatie)	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve is bestemd om de kosten van bovenwijkse voorzieningen te dekken. Dit zijn (infrastructurele) voorzieningen van openbaar nut, bijvoorbeeld een ontsluitingsweg of een tunnel die grenzen aan een of meer exploitatiegebieden en die direct of indirect profijt opleveren voor dit gebied, c.q. gebieden. Deze reserve wordt gevoed vanuit de grondexploitaties. Per m² uitgeefbaar terrein wordt een bepaald bedrag gestort voor dekking van de kosten van de bovenwijkse voorziening die toegerekend kunnen worden aan de betreffende grondexploitaties.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 223.000 euro. • De nut en noodzaak van deze reserve was het dekken van de lasten t.a.v. van bovenwijkse voorzieningen. Deze reserve werd t/m 2016 gevoed vanuit de grondexploitaties. Op basis van gewijzigde regelgeving BBV zijn fondsafdrachten vanuit grondexploitaties niet meer toegestaan. • In het verleden zijn er geen bestedingen aan de resterende middelen in deze reserve gekoppeld, en zijn de middelen dus vrij besteedbaar. • Indien de reserve opgeheven wordt vervallen de stortingen in de reserve, jaarlijks ongeveer 18.000 euro. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p>		

HS	790602 Res. Stadshart grondexploitatie	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Met deze reserve worden alle middelen voor de ontwikkeling van het Stadshart samengevoegd. De samenvoeging betreft een uitwerking van de motie van Lokaal Centraal bij de behandeling van de programmabegroting 2010.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is 0 euro (na verwachte resultaatbepaling 2017 en begrote onttrekking 2018). • De nut en noodzaak voor deze reserve is verdwenen door het ondertekenen van de SOK Stadshart en het storting van ruim 1,3 miljoen euro in de verliesvoorziening Stadscentrum. <p>Beoordeling: Reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.</p>		

HS	790208 Res. Huisvesting onderwijs	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve dient voor de dekking van de lasten van de huisvesting van het onderwijs (onderhoud buitenkant schoolgebouwen, aanpassingen en uitbreidingen) conform de “Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Hoogezand-Sappemeer”. Gemeenten zijn vanaf 1 januari 1997 verantwoordelijk voor de huisvesting van het primair en het voortgezet onderwijs. In de “huisvestingsverordening” zijn de regels vastgelegd op basis waarvan schoolbesturen de bij wet vastgestelde voorzieningen kunnen aanvragen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2019 is ongeveer 293.000 euro. • Nut en noodzaak van deze reserve is om nog claims m.b.t. uitvoering huisvestingsverordening vanuit de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer te dekken. Na afhandeling van de claims kan deze bestemmingsreserve vervallen. • Voor Midden-Groningen is deze specifieke reserve niet meer nodig, gezien de reserve(s) scholenprogramma. <p>Beoordeling: Middelen in reserve beschikbaar houden en reserve handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve beschikbaar te houden en de reserve (tijdelijk) te handhaven voor afwikkeling van de daarop liggende claims.</p>		

HS	790209 Res. overschrijdingsuitk.mat.lasten BBO	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve vloeit voort uit de wettelijk geregelde financiële gelijkstelling van het bijzonder onderwijs aan het openbaar onderwijs. Overschrijding van budgetten voor het openbaar onderwijs (rijksvergoeding) leidt tot een verplichting aan het bijzonder onderwijs. De betreffende kosten worden gedekt door een onttrekking aan deze reserve.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 43.000 euro. • Nut en noodzaak van de reserve is om claims af te handelen m.b.t. de financiële gelijkstelling onderwijs vanuit de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer. Na afhandeling van de claims is de verwachting dat deze reserve geen omvang meer heeft. • Voor Midden-Groningen is dit niet meer aan de orde. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve beschikbaar te houden door ze over te zetten naar de reserve ‘financiële ruimte 2017’ en de reserve op te heffen.</p>		

HS	790214 Res. OBO o.l.p.	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve vloeit voort uit investeringen van scholen voor het openbaar basisonderwijs in onderwijsleerpakketten.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 802.000 euro. • Nut en noodzaak van de reserve is om de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs af te handelen. • De reserve zal worden betrokken bij de ontvlechting van schoolbestuur in het kader van de verzelfstandiging. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve beschikbaar te houden door ze over te zetten naar de reserve ‘financiële ruimte 2017’ en de reserve op te heffen.</p>		

HS	790215 Res. SBO o.l.p.	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve vloeit voort uit investeringen van scholen voor het openbaar basisonderwijs in onderwijsleerpakketten.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 52.000 euro. • Nut en noodzaak van de reserve is om de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs af te handelen. • De reserve zal worden betrokken bij de ontvlechting van schoolbestuur in het kader van de verzelfstandiging. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve beschikbaar te houden door ze over te zetten naar de reserve 'financiële ruimte 2017' en de reserve op te heffen.</p>		

HS	790226 Res. Duurzaamheid Ketelhuis De Vosholen	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve dient voor de dekking van de lasten voor duurzaamheidsmaatregelen bij het kindcentrum De Vosholen</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is 0 euro. • Nut en noodzaak van de reserve is dekking voor investeringen in het Ketelhuis. Naar verwachting zal deze reserve in 2018 worden aangewend. <p>Beoordeling: Reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.</p>		

HS	790217 Res. huisvesting AJC	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve vloeit voort uit investeringen ten behoeve van het nieuwe gebouw van het Dr. Aletta Jacobscollege (AJC). Hiervoor heeft de raad een investeringskrediet van ruim € 17 mln. beschikbaar gesteld (raadsbesluiten van 12 november 2002 en 27 september 2005). Na de herfinanciering van de huisvesting van het AJC dient de reserve ter dekking van een deel van de vergoeding die het AJC ontvangt voor de huisvesting.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 3 miljoen euro. • Nut en noodzaak van de reserve is om een gedeelte van de lasten m.b.t. de jaarlijkse bijdrage aan het AJC te dekken. • De jaarlijkse bijdrage aan het AJC is ongeveer 1 miljoen euro. De onttrekking uit de reserve bedraagt voor 2018 ongeveer 120.000 euro, in meerjarenperspectief fluctueren de onttrekkingen tussen de 75.000 euro en 190.000 euro. • Het structureel inzetten van deze reserve t.b.v. de exploitatie is niet conform de beleidsregels zoals deze zijn opgesteld in deze nota. • Het laten vrijvallen van deze reserve heeft de volgende financiële gevolgen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Incidenteel een voordeel op van ruim 3 miljoen euro. ○ Gevolg is dan ook dat de jaarlijkse onttrekking uit de reserve komt te vervallen, zodat de lasten in de exploitatie stijgen variërend van 75.000 euro tot 190.000. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen. Zodoende zijn de structurele lasten van de exploitatie zuiverder in beeld.</p>		

HS	790225 Res. Herfinanciering AJC	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve vloeit voort uit de herfinanciering van het schoolgebouw van het Dr. Aletta Jacobscollege en dient voor het berekende verschil van de rentebaten en rentelasten van de herfinanciering.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De nut en noodzaak van deze reserve vloeit voort uit de herfinanciering van de huisvesting van het AJC. • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 112.000 euro negatief. • De jaarlijkse toevoeging aan de reserve is het saldo van rentebaten en rentelasten m.b.t. AJC herfinanciering. In het begin (2012 - 2015) waren de rentelasten hoger dan de rentebaten wat het negatieve saldo verklaart. Vanaf 2016 zijn de rentelasten lager dan de baten, het saldo wordt jaarlijks in de reserve gestort. • In 2020 slaat de reserve om van negatief naar positief en groeit vervolgens naar een omvang van ongeveer 8,4 miljoen euro in 2042. In 2042 is hiervan een bedrag van 3 miljoen euro nodig voor de terugkoop van de grond onder het AJC. In 2042 resteert vervolgens een saldo van 5,4 miljoen euro. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve handhaven.</p> <p>Voorstel: Er zijn drie mogelijkheden hoe verder gegaan kan worden met de systematiek onderliggende aan deze reserve.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ten eerste kan de onderliggende systematiek worden doorgezet, waarmee in 2042 de reserve voldoende omvang heeft om de grond onder het AJC terug te kunnen kopen en er nog een saldo resteert van ongeveer 5,4 miljoen euro. • Ten tweede kan er voor gekozen worden om vanaf 2019 de jaarlijkse storting in de reserve te herzien, zodat er in 2042 een omvang van 3 miljoen wordt bereikt. Dit is genoeg om de grond onder het AJC terug te kunnen kopen. Jaarlijks zal de storting in de reserve worden vastgesteld op bijna 130.000 euro. In 2019 en 2020 levert dit ongeveer een nadeel op van respectievelijk 54.000 euro en 27.000 euro. Vanaf 2021 levert het een voordeel in de exploitatie op van ongeveer 1.300 euro in 2021 oplopend tot ongeveer 555.000 euro in 2042. • Ten slotte kan ook worden afgezien van deze hele systematiek. Dit levert eenmalig een nadeel op van ongeveer 163.000 euro om de reserve te kunnen laten vervallen. Vervolgens levert het een structureel voordeel op van ruim 75.000 euro in 2019, oplopend tot ongeveer 684.000 euro in 2042. Gevolg is dan wel dat er geen financiële middelen in 2042 beschikbaar is om de grond onder het AJC terug te kunnen kopen. <p>Voorgesteld wordt om voor optie 2 te kiezen plus om te zetten naar Egalisatiereserve. Hiermee dalen de jaarlijkse lasten in de exploitatie vanaf 2021 en is er 2042 tevens 3 miljoen euro beschikbaar om de grond onder het AJC terug te kunnen kopen. In de verdere uitwerking van deze nota wordt uitgegaan van optie 2.</p>		

HS	790200 Res. Egalisatie zwembad	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is bijna 122.000 euro. • De verwachting is dat in 2018 een gedeelte van de lasten van die voort vloeien voor het leggen van een nieuwe vloer gedekt worden door onttrekking vanuit deze reserve (+/- 50.000 euro). Het betreft lasten die niet geactiveerd kunnen worden. • De nut en noodzaak van de reserve is om als egalisatie reserve te dienen voor de exploitatie van het Kalkwijck. <ul style="list-style-type: none"> ○ vanuit de situatie als werkmaatschappij en de eventuele verzelfstandiging had deze reserve een nut en noodzaak. ○ Gezien de recente ontwikkelingen omtrent de verzelfstandiging vervalt de nut en noodzaak van deze reserve, het Kalkwijck kan namelijk gezien worden als een afdeling van de gemeente Midden-Groningen en heeft zodoende geen eigen egalisatie reserve nodig. <p>Beoordeling: Middelen in reserve deels vrij laten vallen, deels beschikbaar houden en reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve. Daarmee kan deze reserve komen te vervallen.</p>		

HS	790224 Res. Monumentenzorg	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve is bestemd om verplichtingen jegens eigenaren van gemeentelijke monumenten op te kunnen vangen. Dit betreft subsidies voor restauratie van gemeentelijke monumenten. De oorspronkelijke voorziening is in 2010 omgezet in een bestemmingsreserve.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet bijna aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 99.000 euro. • Nut en noodzaak van de reserve is het beschikbaar houden van middelen m.b.t. verplichtingen tot subsidies voor gemeentelijke monumenten. • Deze reserve wordt als een soort egalisatie reserve gebruikt. In de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer waren er jaarlijks middelen beschikbaar voor monumentenzorg. De in jaar x beschikbaar gestelde middelen werden voor een deel in jaar y toegekend. De restant middelen van jaar x werden dan in de reserve gestort, om weer onttrokken te worden in jaar y bij de definitieve afrekening van de subsidies van jaar x. • In gemeente Midden-Groningen is het voornemen om het monumentenbeleid vanuit de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer door te zetten en uit te breiden voor de hele gemeente. De financiële uitwerking van dit beleid wordt betrokken bij de voorjaarsnota 2018. • Op de huidige omvang van de reserve liggen nog claims. <p>Beoordeling: De middelen in de reserve beschikbaar houden en de reserve handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven plus om te zetten naar Egalisatiereserve.</p>		

HS	790100 Res. "Grote Investerings"	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve is ingesteld bij raadsbesluit van 13 november 2000 (begroting 2001) ten behoeve van de financiering van grote investeringen. De reserve is gevormd uit batige rekeningsaldi en het vrij besteedbare deel van de opbrengst van de aandelen Bouwfonds Nederlandse Gemeenten.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 638.000 euro. • Nut en noodzaak is het beschikbaar houden van verschillende budgetten voor Gorecht-West en Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS) • De middelen die in deze reserve resteren betreffen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Reconstructie Gorecht-West 40+ wijken ad 303.124 euro ○ (BLS) Rest bestedingskader wijkvernieuwing Gorecht-West ad 22.531 euro ○ (BLS) Duurzaamheidsmaatregelen 4 x € 10.000 ad 40.000 euro ○ (BLS) Duurzaamheidsmaatregelen 16 woningen IJsbaan ad 24.000 euro ○ (BLS) Wijkvernieuwing 4x € 20.000 ad 80.000 euro ○ (BLS) CPO 4 x 4.000 ad 16.000 euro ○ (BLS) Particuliere woningverbetering 4 x 15,000 ad 60.000 euro ○ (BLS) Woningbouwversnelling 4 x 20.000 ad 80.000 euro ○ (BLS) Programma wonen en bedrijvigheid ad 36.905 euro • Zoals aangegeven bij de inventarisatie van de reserve '790510 Res. Gorecht-West' heeft het veranderen van de systematiek ook gevolgen voor deze reserve. Indien gekozen wordt voor het activeren van de investeringen, kunnen de restant middelen m.b.t. Gorecht-West 40+ wijken vrijvallen. • Daarnaast blijkt uit inventarisatie dat de 24.000 euro t.b.v. duurzaamheidsmaatregelen betrokken kan worden bij de GREX IJsbaan. • Verder worden de middelen voor Programma wonen en bedrijvigheid naar verwachting nog ingezet. In de jaarrekening 2017 zal er een overheveling plaatsvinden (resultaatbestemming) m.b.t. restant Bedrijvig en Leefbaar middelen voortvloeiend uit het coalitieakkoord uit de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer. • Op de overige middelen (298.531 euro) die resteren in deze reserve hebben sinds 2014 geen mutaties (stortingen of onttrekkingen) plaatsgevonden. <p>Beoordeling: Middelen in deze reserve deels laten vrijvallen en deels beschikbaar houden en reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om 601.654 euro vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve. Naar verwachting wordt in 2018 24.000 betrokken bij de GREX IJsbaan. Tevens wordt voorgesteld om 36.905 euro over te zetten naar de reserve 'financiële ruimte 2017' en daar samen te voegen met de verwachte overheveling van de bedrijvig en leefbaar middelen.</p>		

HS	790102 Res. Huis voor Cultuur en Bestuur	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve vloeit voort uit het raadsbesluit "Project gemeentehuis+" van 16 juli 2012. Besloten is een bestemmingsreserve te vormen voor investeringen in het Huis voor Cultuur en Bestuur. Met deze reserve worden directe kosten gedekt waarop niet mag worden afgeschreven. Ook worden hieruit de hogere aanvangslasten die de begrote jaarlijkse kapitaallasten te boven gaan gedekt. Voor de jaren 2013-2015 worden desbetreffende middelen vanuit de exploitatie toegevoegd aan deze reserve.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is bijna 2,7 miljoen euro. • De nut en noodzaak van deze reserve is het dekken van diverse kosten m.b.t. het nieuwe gemeentehuis. <p>Beoordeling: Middelen in reserve beschikbaar houden en reserve handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

MW	Reserve frictiekosten WEDEKA	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve is bij het vaststellen van de Zomernota 2017 ingesteld en bedoeld om toekomstige frictiekosten bij Wedeka te kunnen opvangen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 11.000 euro. • Nut en noodzaak van deze reserve is om de oplopende tekorten bij de WEDEKA op te vangen. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p>		

HS	790124 Res. Financiële ruimte 2015	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: De hieronder opgenomen reserves betreffen administratieve bestemmingsreserves die zijn ingesteld voor de middelen die door de raad in het kader van (jaarschijven uit) beleidsprogramma's en voorjaarsnota's voor bepaalde (nieuwe) beleidsdoelen zijn bestemd. Het betreft veelal meerjarige projecten waarbij het van belang is dat de hiervoor bestemde middelen ook in volgende jaren beschikbaar zijn. De betreffende projecten zijn nog niet afgerond of er moeten nog bedragen aan deze reserves worden onttrokken om de reeds gemaakte kosten van deze projecten te dekken. Ook kunnen deze reserves bestemd zijn voor het opvangen van geprognoseerde tekorten in de meerjarenramingen. Het bestedingsdoel is dan de verbetering van de toekomstige begrotingspositie.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. Omvang per 31-12-2018 is 0 euro. • Omvang per 31-12-2017 is 985.952 euro. Naar verwachting wordt 765.000 euro bij de jaarrekening ingezet t.b.v. het resultaat. Resteert er een omvang van 220.952 euro (Middelen GIDS 2016-2017). Het resterende bedrag wordt waarschijnlijk in 2018 ingezet. • Nut en noodzaak betreft was het beschikbaar houden van incidentele middelen (d.m.v. overheveling) voor inzet in de toekomst. <p>Beoordeling: Reserve opheffen.</p> <p>Beoordeling: Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.</p>		

HS	790125 Res. Financiële ruimte 2016	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: De hieronder opgenomen reserves betreffen administratieve bestemmingsreserves die zijn ingesteld voor de middelen die door de raad in het kader van (jaarschijven uit) beleidsprogramma's en voorjaarsnota's voor bepaalde (nieuwe) beleidsdoelen zijn bestemd. Het betreft veelal meerjarige projecten waarbij het van belang is dat de hiervoor bestemde middelen ook in volgende jaren beschikbaar zijn. De betreffende projecten zijn nog niet afgerond of er moeten nog bedragen aan deze reserves worden onttrokken om de reeds gemaakte kosten van deze projecten te dekken. Ook kunnen deze reserves bestemd zijn voor het opvangen van geprognoseerde tekorten in de meerjarenramingen. Het bestedingsdoel is dan de verbetering van de toekomstige begrotingspositie.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is 0 euro, de middelen worden of besteed in 2018 of vallen bij de rekening vrij t.g.v. Algemene Reserve (conform nieuwe beleidsregels in deze nota). • Nut en noodzaak betreft was het beschikbaar houden van incidentele middelen (d.m.v. overheveling) voor inzet in de toekomst. • De middelen die nog resterend zijn per 31-12-2017 in deze reserve, betreffen: <ul style="list-style-type: none"> ○ sloopkosten alg. gevolg van het KC Woldwijck ad 93.000 euro ○ sloopkosten Theo Thijssenschool (dislocatie) ad 50.000 euro ○ afboeken oude boekwaarde i.v.m. realisatie KC Woldwijck ad 215.800 euro ○ kosten buitengebied ad 17.200 euro ○ duurzaamheid ad 52.150 ○ revitalisering Zuidlaardermeer ad 12.100 euro ○ vorming en opleidingskosten Griffie ad 4.500 euro ○ overheveling stelpost baggeren ad 299.000 euro ○ overheveling economische ontwikkeling Zuidlaardermeer ad 76.468 euro • Conform de nieuwe regels mogen deze middelen nog in 2018 worden besteed. Bij de rekening 2018 vallen eventuele restant middelen vrij ten gunste van de Algemene Reserve. <p>Beoordeling: Reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.</p>		

HS	790127 Res.Financiële ruimte 2017	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: De hieronder opgenomen reserves betreffen administratieve bestemmingsreserves die zijn ingesteld voor de middelen die door de raad in het kader van (jaarschijven uit) beleidsprogramma's en voorjaarsnota's voor bepaalde (nieuwe) beleidsdoelen zijn bestemd. Het betreft veelal meerjarige projecten waarbij het van belang is dat de hiervoor bestemde middelen ook in volgende jaren beschikbaar zijn. De betreffende projecten zijn nog niet afgerond of er moeten nog bedragen aan deze reserves worden onttrokken om de reeds gemaakte kosten van deze projecten te dekken. Ook kunnen deze reserves bestemd zijn voor het opvangen van geprognoseerde tekorten in de meerjarenramingen. Het bestedingsdoel is dan de verbetering van de toekomstige begrotingspositie.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is 116.500 euro. • Nut en noodzaak betreft het beschikbaar houden van incidentele middelen (d.m.v. overheveling) voor inzet in de toekomst. • Conform de beleidsregels blijven de middelen in een 'financiële reserve' 3 jaar beschikbaar. • De middelen die nog resteren in deze reserve betreffen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Voortzetting projecten die bijdragen aan informele steun en hulp in wijken en buurten aan het versterken van het vrijwilligerswerk ad 116.500 euro <p>Beoordeling: Middelen in reserve beschikbaar houden en reserve handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven. Conform de nieuwe regels mogen deze middelen nog in 2018 en 2019 worden besteed. Bij de rekening 2019 vallen eventuele restant middelen vrij ten gunste van de Algemene Reserve.</p>		

MW	Grootschalige projecten	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Teneinde financieringsmiddelen te hebben voor een aantal grootschalige projecten is deze reserve gevormd uit de extra dividendopbrengsten Essent en BNG en de positieve rekeningresultaten 2006-2009. De bedoeling was dat uit deze reserve gelden konden worden gehaald voor de financiering van het Centrumplan Zuidbroek, verdubbeling N33 en de recreatieve ontwikkeling Botjeszandgat.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 970.000 euro. • Deze reserve heeft in 2017 de omschrijving 'Bestemmingsreserve hart van Muntendam' gekregen. • Nut en noodzaak betreft de renovatie van de Menterne en ombouw van gemeentehuis naar MFC. <p>Beoordeling: Middelen in reserve beschikbaar houden en reserve handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

MW	Egalisatie reserve sociaal domein	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve is in de loop van 2015 ingesteld ter egalisatie van de voor- en nadelen in het Sociaal Domein. De verwachting is dat op termijn binnen het sociaal domein met name op het terrein van de jeugdzorg tekorten gaan ontstaan. In afwachting van het te ontwikkelen beleid in deze wordt geadviseerd deze reserve voorlopig te handhaven.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 77.000 euro. • Nut en noodzaak van deze reserve is nog steeds aanwezig gezien de ontwikkelingen in het sociaal domein. • Verwachting is dat deze reserve in 2018 geheel ingezet moet gaan worden om de tekorten op sociaal domein op te vangen. Tevens vindt in 2018 een scenario discussie plaats m.b.t. het sociaal domein. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p>		

SL	Meerstad	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Balansversterking om in te zetten ten behoeven van verplichtingen in het kader van Meerstad.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is bijna ruim 1,4 miljoen euro. • Nut en noodzaak van deze reserve is om de frictiekosten die voortkomen uit de grenscorrectie Meerstad te dekken. • Jaarlijks wordt een onttrekking aan gedaan van 450.000 euro (t/m 2021). Na 2021 resteren (ongeveer 118.000 euro) er nog middelen in deze reserve. <p>Beoordeling: Middelen in reserve beschikbaar houden en reserve handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve deels beschikbaar te houden en de reserve te handhaven. Daarnaast wordt voorgesteld om de restant middelen vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.</p>		

SL	Overlopende posten	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Het komt voor dat de gemeente zaken of projecten incidenteel geld heeft ontvangen of beschikbaar heeft gesteld. De daadwerkelijke uitvoering hiervan vindt niet in het betreffende jaar plaats. Om geen dekkingproblemen te hebben worden dergelijke bedragen gereserveerd. Als dat niet zou gebeuren komen deze bedragen ten gunste van het rekening resultaat.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De reserve heeft per 31-12-2017 geen omvang meer, vervallen bij jaarrekening 2017 <p>Beoordeling: n.v.t.</p> <p>Voorstel: n.v.t.</p>		

SL	Accommodatiefonds	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: 1. het op aanvraag verlenen van subsidies aan eigenaren van accommodaties voor alle projecten op het gebied van (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, groot en/of technisch onderhoud en technische en functie verbeterende aanpassingen. 2. het op aanvraag verlenen voor de aanleg, onderhoud of vervanging van speel- en trainingsvelden en/of veldverlichting.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is 0 euro. • De verwachting is dat in 2018 de middelen uit deze reserve worden onttrokken om aan de onderliggende verplichtingen te voldoen. • Nut en noodzaak van deze reserve ligt in het feit dat er nog verplichtingen liggen op het grotendeel van deze reserve. <p>Beoordeling: Reserve opheffen.</p> <p>Beoordeling: Voorgesteld wordt om de reserve op te heffen.</p>		

SL	Innovatie	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Ten behoeve van het ondersteunen van eigen krachtinitiatieven. Hiermee wordt de ruimte geboden voor de samenleving om een actieve rol te kiezen en invulling te geven aan eigen verantwoordelijkheid.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 42.000 euro. • In 2018 wordt naar verwachting nog 120.000 euro onttrokken voor het co-financieringsfonds. • Op het resterende bedrag van ongeveer 42.000 euro rust geen verplichting, waarmee er geen nut en noodzaak is voor deze reserve. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p>		

SL	Grenzeloos gunnen	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Voor noodzakelijke uitgaven die het effect zijn van grenzeloos gunnen en gericht op de aankomende herindeling.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet niet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 21.000 euro. • Nut en noodzaak is komen te vervallen. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p>		

MW	Bestemmingsreserve Leefbaarheidsgelden	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is 129.500 euro. • Nut en noodzaak van de reserve is het beschikbaar houden van de krimp-gelden die de voormalige gemeente Menterwolde nog ontvangt (toezegging door provincie Groningen). Deels liggen er ook al claims op middelen in de reserve, maar er zijn nog geen onttrekkingen uit deze reserve bekend. • De bestemmingsreserve is gevormd bij de jaarrekening 2017 (resultaat bestemming). <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

Afschrijvingsreserve

Algemene opmerking bij afschrijvingsreserves: het vrijvallen van afschrijvingsreserves is een mogelijkheid om eenmalig middelen vrij te spelen, het gevolg is wel altijd een nadeel in de exploitatie.

HS	790211 Res. Huisvesting Rehoboth (afshr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Deze (afschrijvings-)reserve vloeit voort uit het raadsbesluit van 18 november 2003 een investeringskrediet van € 1.570.184 beschikbaar te stellen voor de aanpassing van de voormalige Rehobothschool.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none">• De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 980.000 euro.• Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve verder geen bijzonderheden.• Verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is ongeveer 980.000 euro. Afschrijvingsreserve is dus in overeenstemming met boekwaarde. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

HS	790213 Res. Materialen gym.lok. '06 (afshr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Deze (afschrijvings-)reserve vloeit voort uit een in 2006 gepleegde investering in materialen voor de gymlokalen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none">• De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 3.700 euro.• Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve verder geen bijzonderheden.• Verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is ongeveer 3.700 euro. Afschrijvingsreserve is dus in overeenstemming met boekwaarde. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve en de reserve op te heffen. De exploitatie lasten stijgen met ongeveer 1.850 euro (betreft voor 2018, 2019 en 2020).</p>		

HS	790216 Res. Uitbr.scholen / psz-subst.	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Deze (afschrijvings-)reserve vloeit voort uit investeringen in peuterspeelzalen bij De Tweemaster (incl. interne verbouwing) en bij de Nico Bulderschool.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 423.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, geen bijzonderheden. • Verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is ruim 600.000 euro. De afschrijvingsreserve lijkt dus niet in overeenstemming met de boekwaarde, echter wordt een gedeelte van het afschrijvingsgedeelte gedekt uit de exploitatie. Indien hiervoor gecorrigeerd wordt dan zijn de onderliggende boekwaarden voor deze reserve gecalculeerd op ruim 336.000 euro. <p>Beoordeling: Middelen uit de reserve deels beschikbaar houden en deels laten vrijvallen ten gunste van de Algemene Reserve, reserve opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen deels in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven. Daarnaast wordt voorgesteld om ruim 86.000 euro vrij te laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve zodat deze afschrijvingsreserve weer qua omvang in overeenstemming is met de boekwaarden.</p>		

HS	Res. Terreininr. Kindcentrum dVo (afschr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is 146.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ Investering moet nog plaatsvinden in 2018 of 2019. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

HS	790222 Res. Stim. Kinderopvang (afschr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Deze (afschrijvings-)reserve vloeit voort uit investeringen voor kinderopvang/peuterspeelzalen bij scholen voor het basisonderwijs.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 263.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve. Bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Zowel het afschrijvingsdeel als het rente deel worden gedekt uit de reserve. • De verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is ruim 261.000. Afschrijvingsreserve is dus in overeenstemming met boekwaarde. • Rente component (2018 ruim 5.600 euro) kan niet structureel worden gedekt uit de huidige omvang van de reserve, hiervoor werd jaarlijks bespaarde rente toegerekend aan de reserve. Dit is m.i.v. begroting 2018 niet meer van toepassing. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven. Daarnaast wordt voorgesteld alleen de afschrijvingslasten te dekken uit de reserve, dit heeft als gevolg een nadeel in de exploitatie van ongeveer 5.300 euro. Dit bedrag zal in de toekomst steeds kleiner worden door vermindering van boekwaarde middels afschrijvingen.</p>		

HS	790218 Res. Bui.peuterbad CSVT VJN 07 (afschr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve vloeit voort uit het raadsbesluit een investeringskrediet van € 115.000 beschikbaar te stellen voor de realisatie van een buitenpeuterbad bij sportcentrum de Kalkwijck (Voorjaarsnota 2007).</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 74.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve verder geen bijzonderheden. • Verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is ongeveer 74.000. Afschrijvingsreserve is dus in overeenstemming met boekwaarde. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

HS	790227 Res. MFA Westerbroek (afschr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Op basis van het raadsbesluit van 27 januari 2014 (voordracht nr. 011) heeft de raad besloten de restant stelpost ad. € 170.000 om te zetten in een bestemmingsreserve ter dekking van een deel van de toekomstige kapitaallasten van een nieuw MFA Westerbroek.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 168.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ de investering is nog niet afgerond <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

HS	790120 Res. Inrichting werkplekken (afschr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve is bestemd om gedurende de economische levensduur van de aangeschafte werkplekinrichtingen de betreffende afschrijvingskosten op te vangen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 15.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ betreft afschrijvingsreserve voor investering die is gedaan m.b.t. het nieuwe werken bij publiekszaken voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer, ○ bij de nieuwbouw van het gemeentehuis zal deze reserve en de onderliggende activa betrokken moeten worden. • Verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is ongeveer 15.000. Afschrijvingsreserve is dus in overeenstemming met boekwaarde. • De onttrekking uit de reserve voor dekking van afschrijvingslasten is niet in de primaire begroting geraamd. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven. Daarnaast wordt voorgesteld om de onttrekking uit de reserve ten gunste van de exploitatie te wijzigen in de begroting.</p>		

HS	790123 Res. Aanbouw Kerkstr. 38a (afshr.) ²⁶	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve is bestemd om gedurende de economische levensduur van de aanbouw Kerkstraat 38a²⁷ de betreffende afschrijvingskosten op te vangen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 30.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ betreft afschrijvingsreserve voor investering in tijdelijk kunstencentrum Kielzog, ○ de verwachting is dat dit gebouw in de nabije toekomst gesloopt gaat worden. • Verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is ongeveer 30.000 euro. Afschrijvingsreserve is dus in overeenstemming met boekwaarde. • De onttrekking uit de reserve voor dekking van afschrijvingslasten is niet in de primaire begroting geraamd. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven. Daarnaast wordt voorgesteld om de onttrekking uit de reserve ten gunste van de exploitatie te wijzigen in de begroting.</p>		

HS	790220 Res. Onderw.LED-verlicht.CSVT (afshr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve is bestemd om gedurende de economische levensduur van de aangeschafte onderwaterverlichting de betreffende afschrijvingskosten op te vangen.</p> <p>Inventarisatie: De reserve vervalt per 1-1-2018 aangezien de laatste afschrijvingslasten in 2017 vielen.</p> <p>Beoordeling: N.v.t.</p> <p>Voorstel: N.v.t.</p>		

²⁶ zie ook reserve '790126 Res. ST Kerkstraat 38a (afshr.)'

²⁷ Op de grond kerkstraat 38a wordt niet niet op afgeschreven. Daarnaast is er in 2017 nog een investering gedaan van ruim 25.000 euro, deze wordt niet gedekt door de afschrijvingsreserves.

HS	790126 Res. ST Kerkstraat 38a (afschr.) ²⁸	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve is bestemd om gedurende de economische levensduur van de huisvesting en aanvullende investeringen m.b.t. automatisering de afschrijvingskosten op te vangen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 60.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ betreft afschrijvingsreserve voor investering in huisvesting en automatisering voor sociale teams, ○ de verwachting is dat dit gebouw in de nabije toekomst gesloopt gaat worden. • Verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is ongeveer 60.000 euro. afschrijvingsreserve is dus in overeenstemming met de boekwaarde • De onttrekking uit de reserve voor dekking van afschrijvingslasten is niet in de primaire begroting geraamd. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven. Daarnaast wordt voorgesteld om de onttrekking uit de reserve ten gunste van de exploitatie te wijzigen in de begroting.</p>		

HS	790509 Afschrijvingsres. Airco victorgebouw	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve is bestemd om gedurende de economische levensduur van de airco installatie de afschrijvingskosten op te vangen.</p> <p>Inventarisatie: De investering is met oog op de nieuwbouw niet gerealiseerd, zodoende is er ook geen afschrijvingsreserve nodig. Reserve komt te vervallen bij de jaarrekening 2017. In de begroting 2018 zijn nog wel onttrekkingen geraamd uit deze reserve van ongeveer 1.700 euro.</p> <p>Beoordeling: N.v.t.</p> <p>Voorstel: N.v.t.</p>		

²⁸ zie ook reserve '790123 Res. Aanbouw Kerkstr. 38a (afschr.)'

MW	Afschrijving activa	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Reserve ter dekking van de afschrijvingen voor onderwijshuisvesting.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is 100.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ in 2017 de omschrijving heeft de reserve de naam ‘Reserve onderwijshuisvesting gekregen’ • Verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is ongeveer 231.000 euro. De afschrijvingsreserve is dus niet in overeenstemming met de boekwaarde • In MJP begroting 2018 wordt in de jaren 2018, 2019 en 2020 elk 50.000 euro onttrokken, dat hangt niet samen met de jaarlijkse afschrijvingslasten van ruim 26.000 euro. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt, gelet op het feit dat de omvang van de reserve niet in overeenstemming is met de onderliggende activa, om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Dit resulteert in een incidenteel voordeel ten gunste van de algemene reserve van 100.000 euro. In 2019 en 2020 levert het een nadeel op van 50.000 euro per jaar.</p>		

SL	Grote projecten	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve is in 2014 ingesteld voor de dekking van de kapitaalslasten van een aantal grote projecten.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 4,2 miljoen euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ deze reserve wordt gebruikt als afschrijvingsreserve voor verschillende activa, ○ de reserve wordt gebruikt om zowel kapitaalslasten als rentelasten uit te dekken, ○ van de ongeveer 618.000 euro onttrekking in 2018²⁹ uit de reserve, is ongeveer 157.000 euro voor rente en 461.000 euro voor afschrijvingen en ○ in 2017 werd er nog 193.199 euro aan bespaarde rente toegevoegd aan deze reserve, dit is in 2018 niet meer van toepassing. • De verwachte boekwaarde van deze activa bedraagt per 31-12-2018 ruim 10 miljoen euro. Op ruim 1,2 miljoen euro wordt niet afgeschreven, resteert er nog ongeveer 8,8 miljoen euro aan boekwaarden die afgeschreven moeten worden. De stand van de reserve per 31-12-2018 bedraagt ruim 4,2 miljoen euro, daarmee is er een tekort in deze reserve van ongeveer 4,6 miljoen euro. De verwachte boekwaarde per 31-12-2018 van de onderliggende activa is dus niet in overeenstemming met de omvang van deze reserve. In 2029 zal het tekort zich manifesteren indien het rente component niet meer gedekt wordt door onttrekking uit deze reserve. Indien de rente uit de reserve onttrokken blijft worden, zal de reserve eerder leeglopen. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt, gelet op het feit dat de omvang van de reserve niet in overeenstemming is met de onderliggende activa, om de middelen in de reserve vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Dit resulteert in een incidenteel voordeel ten gunste van de algemene reserve van ongeveer 4,2 miljoen euro. Structureel levert dit een nadeel op van ruim 600.000 euro. Het nadeel loopt in meerjarenperspectief geleidelijk af.</p>		

²⁹ Ter vergelijking, in 2017 was het rente bestandsdeel ruim 380.000 euro, verschil zit in een lager ROP in 2018 (1,5% i.p.v. 3,5%). Totale onttrekking in 2017 was ongeveer 845.000 euro.

SL	Reserve afschrijving Slochterhaven ³⁰	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Het saldo van de reserve Slochteren centrum valt vrij en wordt ingezet voor de uitvoering van het centrumgebied Slochterhaven. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan 2 nieuwe reserves namelijk de reserve afschrijving Slochterhaven en de reserve afschrijving overkluizing. (zie burap).</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is 385.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ deze reserve is ingesteld om de toekomstige afschrijvingslasten te dekken die voortkomen uit de investering Slochterhaven. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

SL	Reserve afschrijving overkluizing	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Het saldo van de reserve Slochteren centrum valt vrij en wordt ingezet voor de uitvoering van het centrumgebied Slochterhaven. De vrijgekomen middelen worden toegevoegd aan 2 nieuwe reserves namelijk de reserve afschrijving Slochterhaven en de reserve afschrijving overkluizing. (zie burap).</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 76.000 euro. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve verder geen bijzonderheden. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

³⁰ In de begroting 2018 zijn per abuis twee afschrijvingsreserves opgenomen voor de Slochterhaven. Het bleek om één reserve te gaan, de tweede "reserve" blijkt een extra storting te zijn in de reserve afschrijving Slochterhaven. Deze extra afschrijving is in de bestuursrapportage 2017 van voormalige gemeente Slochteren is opgenomen. In dit overzicht is derhalve maar één reserve opgenomen.

HS	790130 Res.Informatisering herindeling 2018 (afchr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve is bestemd om gedurende de economische levensduur de afschrijvingskosten van de investeringen in nieuwe software etc. als gevolg van de herindeling op te vangen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 341.000 euro, dit wijzigt naar alle waarschijnlijkheid nog in 2018 i.v.m. afronding investeringen herindeling. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, volgende bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ De reserve is bij de jaarrekening 2017 ingesteld. ○ De eenmalige middelen en behoefte van investeringen op het gebied van informatisering als gevolg van de herindeling zijn omgezet in een afschrijvingsreserve ○ De omvang van de reserve wordt in de loop van 2018 nog bijgesteld gezien de nog te activeren investeringen die in 2018 nog afgerond moeten worden. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

HS	790130 Res.Automatisering herindeling 2018 (afschr.)	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: De reserve is bestemd om gedurende de economische levensduur de afschrijvingskosten van de investeringen in nieuwe hardware etc. als gevolg van de herindeling op te vangen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 21.000 euro, dit wijzigt naar alle waarschijnlijkheid nog in 2018 i.v.m. afronding investeringen herindeling. • Nut en noodzaak: betreft afschrijvingsreserve, volgende bijzonderheden: <ul style="list-style-type: none"> ○ De reserve is bij de jaarrekening 2017 ingesteld. ○ De eenmalige middelen en behoefte van investeringen op het gebied van automatisering als gevolg van de herindeling zijn omgezet in een afschrijvingsreserve. ○ De omvang van de reserve wordt in de loop van 2018 nog bijgesteld gezien de nog te activeren investeringen die in 2018 nog afgerond moeten worden. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve blijven handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in deze reserve beschikbaar te houden en de reserve te handhaven.</p>		

Reserve Scholenprogramma

MW	Versterking schoolgebouwen	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve is bij de Najaarsnota 2016 ingesteld om de toekomstige kosten van de versterking van schoolgebouwen in het kader van de aardbevingsproblematiek te kunnen dekken. In deze reserve wordt de bijdrage van het rijk, ontvangen via de algemene uitkering jaarlijks gestort. Deze bijdrage loopt tot 2035 door. De verwachting is dat de investeringen in de loop van 2019/2020 gaan plaats vinden.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none">• De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 577.000 euro.• De nut en noodzaak van de reserve is het dekken van de lasten die voortvloeien uit het aardbevingsbestendig maken van schoolgebouwen.• De bestemmingsreserve kan ten gunste van de Algemene Reserve vrij vallen. De gestorte vormen hierbij geen belemmering, aangezien het algemene middelen betreffen (geen doel uitkering). Het evt. opheffen van deze reserve heeft uiteraard wel gevolgen voor het programmaplan zelf en de exploitatie. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve samenvoegen.</p> <p>Voorstel: Gezien de verplichtingen die voort gaan vloeien uit het scholenprogramma wordt voorgesteld om de reserve te blijven handhaven en samenvoegen met reserve 'HS Scholenprogramma aardbevingsbestendig' en reserve 'SL DU Scholenprogramma'. Tevens wordt voorgesteld om de reserve om te zetten naar Egalisatiereserve</p>		

SL	DU Scholenprogramma	Bestemmingsreserve
<p>Beschrijving: Deze reserve wordt ingezet voor de uitvoering van het Programmaplan onderwijshuisvesting gemeente Slochteren 2016-2020.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is bijna 2,6 miljoen euro. • De nut en noodzaak van de reserve is het dekken van de lasten die voortvloeien uit het aardbevingsbestendig maken van schoolgebouwen. • De bestemmingsreserve kan ten gunste van de Algemene Reserve vrij vallen. De gestorte vormen hierbij geen belemmering, aangezien het algemene middelen betreffen (geen doel uitkering). Het evt. opheffen van deze reserve heeft uiteraard wel gevolgen voor het programmaplan zelf en de exploitatie. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve samenvoegen.</p> <p>Voorstel: Gezien de verplichtingen die voort gaan vloeien uit het scholenprogramma wordt voorgesteld om de reserve te blijven handhaven en samenvoegen met reserve 'HS Scholenprogramma aardbevingsbestendig' en reserve 'SL DU Scholenprogramma'. Tevens wordt voorgesteld om de reserve om te zetten naar Egalisatiereserve</p>		

HS	Scholenprogramma aardbevingsbestendig	Afschrijvingsreserve
<p>Beschrijving: Voor het aardbevingsbestendig maken van de schoolgebouwen ontvangen de gemeenten in Groningen die te maken hebben met de gevolgen van aardbevingen door gaswinning over de periode 2016 tot en met 2035 een bijdrage van in totaal € 78,5 miljoen van het rijk. De gemeente Midden-Groningen ontvangt in totaliteit over de periode 2016 t/m 2035 een bedrag van € 23,4 miljoen. Deze middelen worden toegevoegd aan de hiervoor ingestelde reserve en ingezet overeenkomstig de door de raden van HSSM gemeenten vastgestelde programma's huisvesting onderwijs.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de reserve voldoet aan de gestelde beleidsregels in deze nota. De verwachte omvang per 31-12-2018 is bijna 3,9 miljoen euro. • De nut en noodzaak van de reserve is het dekken van de lasten die voortvloeien uit het aardbevingsbestendig maken van schoolgebouwen. • De bestemmingsreserve kan ten gunste van de Algemene Reserve vrij vallen. De gestorte vormen hierbij geen belemmering, aangezien het algemene middelen betreffen (geen doel uitkering). Het evt. opheffen van deze reserve heeft uiteraard wel gevolgen voor het programmaplan zelf en de exploitatie. <p>Beoordeling: Middelen in de reserve beschikbaar houden en reserve samenvoegen.</p> <p>Voorstel: Gezien de verplichtingen die voort gaan vloeien uit het scholenprogramma wordt voorgesteld om de reserve te blijven handhaven en samenvoegen met reserve 'MW Versterking schoolgebouwen' en reserve 'SL DU Scholenprogramma'. Tevens wordt voorgesteld om de reserve om te zetten naar Egalisatiereserve.</p>		

Samenvatting mutaties reserves

Reserve HSSM	Mutatie	Reserve Midden-Groningen
790000 Res. Algemene reserve (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Algemene reserve Midden-Groningen. Labeling (indien aanwezig) handhaven.	Algemene Reserve
Algemene reserve (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Algemene reserve Midden-Groningen.	Algemene Reserve
Saldi reserve (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Algemene reserve Midden-Groningen.	Algemene Reserve
790506 Res. Vaarverbinding (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790510 Res. Gorecht-West (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790601 Res. Bovenwijkse voorziening (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790208 Res. Huisvesting onderwijs (HS)	Handhaven.	Overige Bestemmingsreserve Huisvestingonderwijs - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer
790209 Res. Overschrijdingsuitk.mat.last en BBO (HS)	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	n.v.t.
790214 Res.OBO o.l.p. (HS)	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	n.v.t.
790215 Res. SBO o.l.p. (HS)	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	n.v.t.
790226 Res.Duurzaamheid Ketelhuis De Vosholen (HS)	Opheffen.	n.v.t.
790217 Res. Huisvesting AJC (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790225 Res. Herfinanciering AJC (HS)	Handhaven.	Egalisatiereserve Herfinanciering AJC

790200 Res. Egalisatie zwembad (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790224 Res. Monumentenzorg (HS)	Handhaven.	Egalisatiereserve Monumentenzorg
790100 Res. "Grote Investerings" (HS)	Opheffen en middelen deels vrij laten vallen ten gunste van Algemene Reserve, deels overhevelen naar financiële ruimte 2017.	n.v.t.
790102 Res. Huis voor Cultuur en Bestuur (HS)	Handhaven.	Overige Bestemmingsreserve Huis voor Cultuur & Bestuur
790124 Res. Financiële ruimte 2015 (HS)	Opheffen.	n.v.t.
790125 Res. Financiële ruimte 2016 (HS)	Opheffen.	n.v.t.
790127 Res. Financiële ruimte 2017 (HS)	Handhaven.	Overige Bestemmingsreserve Financiële Ruimte 2017
Reserve frictiekosten WEDEKA (MW)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
Bestemmingsreserve hart van Muntendam (MW) ³¹	Handhaven.	Overige Bestemmingsreserve Hart van Muntendam
Egalisatie reserve sociaal domein (MW)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	Egalisatiereserve Sociaal Domein
Meerstad (SL)	Handhaven en deels middelen laten vrijvallen ten gunste van Algemene Reserve.	Egalisatiereserve Meerstad
Overlopende posten (SL)	Vervallen	n.v.t.
Accommodatiefonds (SL)	Opheffen.	n.v.t.

³¹ Voorheen Grootchalige projecten

Innovatie (SL)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
Grenzeloos gunnen (SL)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790211 Res. Huisvesting Rehoboth (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Huisvesting Rehoboth
790213 Res. Materialen gym.lok. '06 (afschr.) (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
790216 Res. Uitbr.scholen / psz-subst (HS)	Handhaven en deels middelen laten vrijvallen ten gunste van Algemene Reserve.	Afschrijvingsreserve Uitbreiding Scholen
790222 Res. Stim. Kinderopvang (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Kinderopvang
790218 Res. Bui.peuterbad CSVT VJN 07 (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Buitenpeuterbad
790227 Res. MFA Westerbroek (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve MFA Westerbroek
Res. Terreininr. Kindcentrum dVo (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Terreininrichting Kindcentrum de Vosholen
790120 Res. Inrichting werkplekken (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Inrichting werkplekken Puza
790123 Res. Aanbouw Kerkstr. 38a (afschr.) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Aanbouw Kerkstraat 38a
790220 Res. Onderw.LED0-verlicht.CSVT (afschr.) (HS)	Vervallen	n.v.t.
790509 Afschrijvingsres. Airco victorgebouw (HS)	Vervallen	n.v.t.
790126 Res. ST Kerkstraat 38a (afschr) (HS)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Sociale Teams Kerkstraat 38a
Reserve onderwijshuisvesting (MW) ³²	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
Grote projecten (SL)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	n.v.t.
Reserve afschrijving Slochterhaven (SL)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Slochterhaven

³² Voorheen Afschrijving Activa

Reserve afschrijving overkluizing (SL)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve overkluizing
790130 Res. Informatisering herindeling 2018 (afschr.)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Informatisering Herindeling
790130 Res. Automatisering herindeling 2018 (afschr.)	Handhaven.	Afschrijvingsreserve Automatisering Herindeling
Versterking schoolgebouwen (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatiereserve Scholenprogramma	Egalisatiereserve Scholenprogramma
DU Scholenprogramma (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatiereserve Scholenprogramma	Egalisatiereserve Scholenprogramma
Scholenprogramma aardbevingsbestendig (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatiereserve Scholenprogramma	Egalisatiereserve Scholenprogramma
Bestemmingsreserve Leefbaarheidsgelden (MW)	Handhaven.	Egalisatiereserve Leefbaarheidsgelden voormalige gemeente Menterwolde
790602 Res. Stadshart grondexploitatie (HS)	Opheffen.	n.v.t.

Bijlage II - Voorzieningen HSSM Gemeenten

Inventarisatie & beoordeling voorzieningen

Hieronder worden alle voorzieningen uiteengezet. Hierbij is uitgegaan van jaarrekening 2017, dit is recentste stand van zaken. De soort voorzieningen, zoals aangegeven door de drie gemeenten, verschillen nogal in eenduidige omschrijving. Zodoende zijn de voorzieningen geclusterd o.b.v. onderwerpen. Het betreft de volgende onderwerpen: dubieuze debiteuren, dubieuze debiteuren sociale zaken/bijstand, onderhoudsvoorzieningen gemeentelijke gebouwen, riolering, afval, grexen en overig.

Voorzieningen dubieuze debiteuren

HS	Vrz. Oninbare vorderingen/dubieuze debiteuren	Risicovoorzieningen
	<p>Beschrijving: De voorziening dient om het risico van oninbaarheid van belastingdebiteuren en overige (privaatrechtelijke) debiteuren af te dekken.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none">• Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 271.000 euro.• Nut en noodzaak van de voorziening is het afdekken van de risico's m.b.t. oninbare vorderingen.• Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening op te heffen en de middelen uit deze voorziening toe te voegen aan de nieuw in te stellen voorziening dubieuze debiteuren. De omvang van deze nieuw in te stellen voorziening wordt bepaald door nog nader op te stellen richtlijnen.</p>	

MW	Voorziening dub de belastingen	-
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 95.000 euro. • Nut en noodzaak van de voorziening is het afdekken van de risico's m.b.t. oninbare vorderingen. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening op te heffen en de middelen uit deze voorziening toe te voegen aan de nieuw in te stellen voorziening dubieuze debiteuren. De omvang van deze nieuw in te stellen voorziening wordt bepaald door nog nader op te stellen richtlijnen.</p>		

SL	Dubieuze Debiteuren	Toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: Het opvangen van oninbare debiteurenvorderingen inzake belastingen en rioolrechten en reinigingsrechten / afvalstoffenheffing.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 66.000 euro. • Nut en noodzaak van de voorziening is het afdekken van de risico's m.b.t. oninbare vorderingen. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening op te heffen en de middelen uit deze voorziening toe te voegen aan de nieuw in te stellen voorziening dubieuze debiteuren. De omvang van deze nieuw in te stellen voorziening wordt bepaald door nog nader op te stellen richtlijnen.</p>		

Voorzieningen dubieuze debiteuren sociale zaken/bijstand

HS	Vrz. Dubieuze Debiteuren SoZa	Risicovoorzieningen
<p>Beschrijving: In het kader van de herwaardering van de debiteuren sociale zaken in verband met de invoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB), is een voorziening gevormd die het risico van oninbaarheid moet afdekken.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 2,5 miljoen euro. • Nut en noodzaak van de voorziening is het afdekken van de risico's m.b.t. oninbare vorderingen sociale zaken. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening op te heffen en de middelen uit deze voorziening toe te voegen aan de nieuw in te stellen voorziening dubieuze debiteuren SOZA. De omvang van deze nieuw in te stellen voorziening wordt bepaald door nog nader op te stellen richtlijnen.</p>		

MW	Voorziening dub deb SOZA	-
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 616.000 euro. • Nut en noodzaak van de voorziening is het afdekken van de risico's m.b.t. oninbare vorderingen sociale zaken. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening op te heffen en de middelen uit deze voorziening toe te voegen aan de nieuw in te stellen voorziening dubieuze debiteuren SOZA. De omvang van deze nieuw in te stellen voorziening wordt bepaald door nog nader op te stellen richtlijnen.</p>		

SL	Debiteuren Wet Werk en Bijstand	Toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: Het opvangen van oninbare debiteuren vordering in het kader van de Wet Werk en Bijstand.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 335.000 euro. • Nut en noodzaak van de voorziening is het afdekken van de risico's m.b.t. oninbare vorderingen sociale zaken. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening op te heffen en de middelen uit deze voorziening toe te voegen aan de nieuw in te stellen voorziening dubieuze debiteuren SOZA. De omvang van deze nieuw in te stellen voorziening wordt bepaald door nog nader op te stellen richtlijnen.</p>		

Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen

HS	Vrz. (Londo) techn. Onderh.gym.lok	Onderhoudsvoorzieningen gemeentelijke gebouwen
<p>Beschrijving: Uit deze voorziening worden de kosten gedekt van onderhoud en kleine aanpassingen van de gymlokalen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 900.000 euro. • Nut en noodzaak betreft het dekken van onderhoudskosten voor gym lokalen. • De voorziening wordt betrokken bij de actualisatie van het gebouwen beheerplan. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

SL	Achterstallig onderhoud gebouwen	-
<p>Beschrijving: Dekking van de kosten van achterstallig onderhoud.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 233.000 euro. • Nut en noodzaak betreft wegwerken van achterstallig onderhoud aan gemeentelijke gebouwen in de voormalige gemeente Slochteren. • Deze voorziening is bij de jaarrekening 2017 getroffen. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

HS	Vrz. (Londo) verv. Meubilair gym.lok	Onderhoudsvoorzieningen gemeentelijke gebouwen
<p>Beschrijving: Betreft gelden bestemd voor de vervanging/ aanpassing van meubilair van de gymlokalen. Vervanging vindt onregelmatig plaats. Een voorziening is daarom gewenst. Er wordt een lange termijn planning gemaakt voor de inventaris van de gymlokalen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 35.000 euro. • Nut en noodzaak betreft om lasten voor vervangingen te egaliseren. • De voorziening wordt betrokken bij de actualisatie van het gebouwen beheerplan. <p>Beoordeling: Middelen in voorziening laten vrij vallen ten gunste van Algemene Reserve en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

HS	Vrz. Onderhoud stationsgeb. Kropswolde	Onderhoudsvoorzieningen gemeentelijke gebouwen
<p>Beschrijving: Betreft een voorziening waarin jaarlijks een bedrag wordt gestort door de huurders van het pand voor het onderhoud van het gebouw.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 7.200 euro. • Nut en noodzaak betreft voorziening voor onderhoud van stationsgebouw Kropswolde • De voorziening wordt betrokken bij de actualisatie van het gebouwen beheerplan. <p>Beoordeling: Middelen in voorziening laten vrij vallen ten gunste van Algemene Reserve en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

MW	Voorziening achterstallig onderhoud gebouwen	-
<p>Beschrijving: Dekking van de kosten van achterstallig onderhoud.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 62.000 euro. • Nut en noodzaak betreft wegwerken van achterstallig onderhoud aan gemeentelijke gebouwen in de voormalige gemeente Menterwolde. • Deze voorziening is bij de jaarrekening 2017 getroffen. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

Voorzieningen riolering

HS	Vrz. Egalisatie rioolrechten	Voorziening voor toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: Doel is de bekostiging van het jaarlijks onderhoud en de vervanging van de riolering overeenkomstig het Beleidsplan riolering en water vGRP 2013-2017 overeenkomstig raadsbesluit 02 december 2013.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is bijna 10,8 miljoen euro. • Nut en noodzaak betreft jaarlijks onderhoud en vervanging van de riolering. • Het betreft middelen die alleen aan riool besteed kunnen worden. • Deze voorziening heeft betrekking op het nieuwe verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening samen te voegen met de voorzieningen 'Voorziening Riolering' en 'Riolering' tot een nieuw te vormen voorziening riolering.</p>		

MW	Voorziening Riolering	
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 1,6 miljoen euro. • Nut en noodzaak betreft jaarlijks onderhoud en vervanging van de riolering. • Het betreft middelen die alleen aan riool besteed kunnen worden. • Deze voorziening heeft betrekking op het nieuwe verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening samen te voegen met de voorzieningen ‘Vrz. Egalisatie Rioolrechten’ en ‘Riolering’ tot een nieuw te vormen voorziening riolering.</p>		

SL	Riolering	Egalisatie exploitatielasten
<p>Beschrijving: Om tekorten op te kunnen vangen en om de stijging van tarieven te kunnen temperen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 1,1 miljoen euro. • Nut en noodzaak betreft jaarlijks onderhoud en vervanging van de riolering. • Het betreft middelen die alleen aan riool besteed kunnen worden. • Deze voorziening heeft betrekking op het nieuwe verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening samen te voegen met de voorzieningen ‘Vrz. Egalisatie Rioolrechten’ en ‘Voorziening Riolering’ tot een nieuw te vormen voorziening riolering.</p>		

HS	Vrz. Aanleg riool wijkvern. Gorecht-West	Voorziening voor toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: Doel van de voorziening is om de vervanging van de riolering betreffende de herstructurering Gorecht West te kunnen bekostigen. Voorheen werden de uitgaven rechtstreekst gefinancierd uit de voorziening Egalisatie rioolrechten. In het vGRP2013-2017 Beleidsplan riolering en water is hiermee rekening gehouden.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 1,7 miljoen euro. • De voorziening is gebaseerd op Netto Contante Waarde. • Indien gekozen wordt voor het investeren en activeren van de investeringen zoals bij reserve '790510 Res. Gorecht-West' is beschreven, wordt deze voorziening betrokken bij de financiële uitwerking hiervan. Jaarlijks wordt dan een gedeelte vanuit deze voorziening onttrokken als dekking voor de kapitaalslasten m.b.t. riool die voortvloeien uit de nieuwe opzet voor Gorecht-West (fase 3,4 en 5) <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Vorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

Voorzieningen afval

HS	Vrz. Egalisatie afvalstoffen	Voorziening voor toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: Doel is om grote jaarlijkse schommelingen binnen de afvalstoffenheffing op te kunnen vangen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 627.000 euro. • Nut en noodzaak betreft het opvangen van schommelingen binnen de afvalstoffenheffing. • In 2018 wordt het afvalbeleid van de gemeente Midden-Groningen geharmoniseerd. Bij de financiële uitwerking hiervan zullen deze middelen betrokken moeten worden. • Het betreft middelen die alleen aan afval besteed kunnen worden. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening samen te voegen met de voorzieningen 'SL Afvalinzameling' en 'MW Voorziening Afval' tot een nieuw te vormen voorziening afval.</p>		

MW	Voorziening Afval	-
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 434.000 euro. • Nut en noodzaak betreft het opvangen van schommelingen binnen de afvalstoffenheffing. • In 2018 wordt het afvalbeleid van de gemeente Midden-Groningen geharmoniseerd. Bij de financiële uitwerking hiervan zullen deze middelen betrokken moeten worden. • Het betreft middelen die alleen aan afval besteed kunnen worden. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening samen te voegen met de voorzieningen 'SL Afvalinzameling' en 'HS Vrz. Egalisatie afvalstoffen' tot een nieuw te vormen voorziening afval.</p>		

SL	Afvalinzameling	Egalisatie exploitatielasten
<p>Beschrijving: Om tekorten op te kunnen vangen en om de stijging van tarieven te kunnen temperen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 513.000 euro. • Nut en noodzaak betreft het opvangen van schommelingen binnen de afvalstoffenheffing. • In 2018 wordt het afvalbeleid van de gemeente Midden-Groningen geharmoniseerd. Bij de financiële uitwerking hiervan zullen deze middelen betrokken moeten worden. • Het betreft middelen die alleen aan afval besteed kunnen worden. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening samen te voegen met de voorzieningen 'HS Vrz. Egalisatie afvalstoffen' en 'MW Voorziening Afval' tot een nieuw te vormen voorziening afval.</p>		

SL	Harmonisatie afvalbeleid	Egalisatie exploitatielasten
<p>Beschrijving: Harmonisatie van het afvalbeleid ter dekking van de kosten zonder de afvalstoffenheffing te verhogen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2017 is ruim 551.000 euro. • deze voorziening is ontstaan door het voordeel wat de gemeente heeft op afval door lagere verwerkingskosten (de zogenoemde 'Farmsum gelden'). • In 2018 wordt het afvalbeleid van de gemeente Midden-Groningen geharmoniseerd. In het kader van deze harmonisatie wordt € 100.000 onttrokken aan deze voorziening voor het project harmonisatie afvalbeleid. • Bij de financiële uitwerking van het geharmoniseerde afvalbeleid zullen de restant middelen betrokken moeten worden. • Het betreft middelen die alleen aan afval besteed kunnen worden. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om deze voorziening te handhaven en de middelen beschikbaar te houden. Bij de financiële uitwerking van het geharmoniseerd afvalbeleid zal deze voorziening betrokken moeten worden.</p>		

Voorzieningen GREXEN

HS	Vrz. Toek.verliezen ijsbaanlocatie	Voorzieningen ter compensatie van tekorten van grondexploitaties
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 3,9 miljoen euro. • Nut en noodzaak betreft het dekken van de verwachte verliezen uit deze grex. • De voorziening wordt gebaseerd op jaarlijkse herziening van de grondexploitaties. M.i.v. 2018 wordt dit jaarlijks geactualiseerd middels de MPG. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. • Er wordt rente toegevoegd aan deze voorziening (NCW - zie paragraaf 3.3 Beleid Rente) <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

HS	Vrz. Verlies Stadscentrum	Voorzieningen ter compensatie van tekorten van grondexploitaties
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 3,7 miljoen euro. • Nut en noodzaak betreft het dekken van de verwachte verliezen uit deze grex. • de voorziening wordt gebaseerd op jaarlijkse herziening van de grondexploitaties. M.i.v. 2018 wordt dit jaarlijks geactualiseerd middels de MPG. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. • Er wordt rente toegevoegd aan deze voorziening (NCW - zie paragraaf 3.3 Beleid Rente) <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

SL	Korenmolenweg	Toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: De hoogte van deze verlies voorziening is gebaseerd op de meerjaren prognoses grondexploitaties.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ongeveer 223.000 euro. • Nut en noodzaak betreft het dekken van de verwachte verliezen uit deze grex. • de voorziening wordt gebaseerd op jaarlijkse herziening van de grondexploitaties. M.i.v. 2018 wordt dit jaarlijks geactualiseerd middels de MPG. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. • Er wordt rente toegevoegd aan deze voorziening (NCW - zie paragraaf 3.3 Beleid Rente) <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

SL	Veenlaan	Toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: De hoogte van deze verlies voorziening is gebaseerd op de meerjaren prognoses grondexploitaties.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is bijna 2,1 miljoen euro. • Nut en noodzaak betreft het dekken van de verwachte verliezen uit deze grex. • de voorziening wordt gebaseerd op jaarlijkse herziening van de grondexploitaties. M.i.v. 2018 wordt dit jaarlijks geactualiseerd middels de MPG. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. • Er wordt rente toegevoegd aan deze voorziening (NCW - zie paragraaf 3.3 Beleid Rente) <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

MW	Voorziening Grondexploitatie Venemastraat	-
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 32.000 euro. • Nut en noodzaak betreft het dekken van de verwachte verliezen uit deze grex. • de voorziening wordt gebaseerd op jaarlijkse herziening van de grondexploitaties. M.i.v. 2018 wordt dit jaarlijks geactualiseerd middels de MPG. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. • Er wordt rente toegevoegd aan deze voorziening (NCW - zie paragraaf 3.3 Beleid Rente) <p>Beoordeling: Middelen in voorziening laten vrij vallen ten gunste van Algemene Reserve en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

MW	Voorziening Gouden driehoek	-
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 609.000 euro. • Nut en noodzaak betreft het dekken van de verwachte verliezen uit deze grex. • de voorziening wordt gebaseerd op jaarlijkse herziening van de grondexploitaties. M.i.v. 2018 wordt dit jaarlijks geactualiseerd middels de MPG. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. • Er wordt rente toegevoegd aan deze voorziening (NCW - zie paragraaf 3.3 Beleid Rente) <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

Voorzieningen overig

MW	Voorziening Lening Stichting MFC Noordbroek	-
Beschrijving: -		
Inventarisatie: aan het voormalige stichtingsbestuur MFC Noordbroek is een lening verstrekt voor de aanschaf van inventaris. De huidige stichting wou de lening niet overnemen. In 2017 zijn hier afspraken over gemaakt. De lening is kwijtgescholden en de inventaris plus kasgeld van de voormalige stichting zijn overgedragen aan de voormalige gemeente Menterwolde. De voorziening is gebruikt om de lening af te boeken. Daarmee is de voorziening dus komen te vervallen.		
Beoordeling: N.v.t.		
Voorstel: N.v.t.		

MW	Voorziening Lening NTTM	-
Beschrijving: -		
Inventarisatie: <ul style="list-style-type: none">• Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 100.000 euro.• Nut en noodzaak betreft een voorziening t.a.v. een verstrekte lening aan de Noord-Nederlands Trein & Tram Museum (NNTTM) te Zuidbroek. De aflossing van deze lening had in 2016 moeten plaatsvinden. De NNTTM kon de lening niet terugbetalen. Het proces omtrent de terug betaling loopt nog. In de jaarrekening 2017 is daarom deze voorziening opgenomen.• Deze voorziening is bij de jaarrekening 2017 ingesteld.• Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa.		
Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.		
Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.		

HS	Vrz. Risico gemeentelijke kredietbank	Risicovoorzieningen
<p>Beschrijving: Opvangen van de risico's in verband met de terug ontvangst van de verstrekt leningen door de gemeentelijke kredietbank.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 15.000 euro. • Nut en noodzaak betreft het vormen van een voorziening voor het risico t.a.v. het niet terug betalen van leningen. • De voorziening is afkomstig vanuit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer, die ook GKB voor voormalige gemeente Slochteren uitvoerde. In 2017 is hier voormalige gemeente Menterwolde aan toegevoegd. Hoogte van de risico is bepaald op 10% van de lening schuld, dit betreft een ervaringscijfer. • Deze voorziening wordt conform BBV regels gesaldeerd met betreffende activa. <p>Beoordeling: Middelen in voorziening laten vrij vallen ten gunste van Algemene Reserve en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

HS	Vrz. Aardbevingen	Risicovoorzieningen
<p>Beschrijving: Voorziening is ingesteld voor de kosten die in het kader van aardbevingsproblematiek die niet door de NAM worden gedekt.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij de jaarrekening 2017 is deze voorziening komen te vervallen. <p>Beoordeling: N.v.t.</p> <p>Voorstel: N.v.t.</p>		

HS	Vrz. Groot Onderhoud wegen	Voorziening voor toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: Doel van de voorziening is ter dekking van de jaarlijkse kosten van de rehabilitatie van de verhardingen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is ruim 566.000 euro. • Nut en noodzaak betreft dekking voor de jaarlijkse kosten van rehabilitatie van verhardingen. • De voorziening zal betrokken moeten worden bij het opstellen van een nieuw wegen onderhoudsplan. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

HS	Vrz. Arbeidsgerelateerde Verplichtingen	Voorziening voor toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is 60.900 euro. • Nut en noodzaak betreft dekking voor mogelijke vervolggkosten in 2018 t.a.v. een mobiliteitstraject. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

MW	Sport algemeen	-
<p>Beschrijving: -</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is 75.000 euro. • deze voorziening heeft in 2017 de omschrijving 'Voorziening Groot Onderhoud Tennisbanen Muntendam' gekregen. • De nut en noodzaak van deze voorziening betreft dekking voor groot onderhoud aan de tennisbanen te Muntendam. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

HS	790711 Vrz. APPA wethouders	Voorzieningen voor toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: De voorziening is ingesteld om een mogelijk tekort van de pensioenuitkeringen van wethouders aan te vullen.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is 1.788 euro. • Nut en noodzaak betrof evt. afwikkeling van pensioenuitkeringen van wethouders, dit is niet meer van toepassing doordat alle risico's/verplichtingen ondergebracht zijn bij Loyalis. <p>Beoordeling: Middelen in voorziening laten vrij vallen ten gunste van Algemene Reserve en voorziening opheffen.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om, gelet op de omvang, nut en noodzaak, deze voorziening op te heffen en de middelen toe te voegen aan de Algemene Reserve.</p>		

HS	791216 Vrz. Afkoop onderhoud grafrechten	Vorzieningen voor toekomstige verplichtingen
<p>Beschrijving: Conform het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording is deze voorziening ingesteld. De afkoopsommen graf onderhoud worden aan deze voorziening toegevoegd. De middelen worden aangewend ter dekking van de jaarlijkse onderhoudskosten.</p> <p>Inventarisatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verwachte omvang per 31-12-2018 is 143.000 euro. • Nut en noodzaak betreft jaarlijkse dekking van onderhoudskosten t.a.v. graven. <p>Beoordeling: Middelen in de voorziening beschikbaar houden en voorziening handhaven.</p> <p>Voorstel: Voorgesteld wordt om de middelen in de voorziening beschikbaar te houden en de voorziening handhaven.</p>		

Samenvatting mutaties voorzieningen

Voorziening HSSM	Mutatie	Voorziening Midden-Groningen
Vrz. Oninbare vorderingen/dubieuze debiteuren (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren
Voorziening dub de belastingen (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren
Dubieuze Debiteuren (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren
Vrz. Dubieuze Debiteuren SoZa (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA
Voorziening dub deb SOZA (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA
Debiteuren Wet Werk en Bijstand (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA
Vrz. (Londo) techn. Onderh.gym.lok (HS)	Handhaven.	V&V Voorziening Onderhoud Gym Lokalen

Achterstallig onderhoud gebouwen (SL)	Handhaven.	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Slochteren
Vrz. (Londo) verv. Meubilair gym.lok (HS)	Handhaven.	V&V Voorziening Meubilair Gym Lokalen
Vrz. Onderhoud stationsgeb. Kropswolde (HS)	Handhaven.	V&V Voorziening Onderhoud Stationsgebouw Kropswolde
Vrz. Egalisatie riolrechten (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan TVVI Voorziening Riool	TVV Voorziening Riool
Voorziening Riolering (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan TVVI Voorziening Riool	TVV Voorziening Riool
Riolering (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan TVVI Voorziening Riool	TVVI Voorziening Riool
Vrz. Aanleg riool wijkvern. Gorecht-West (HS)	Handhaven.	TVVI Riool Wijkvernieuwing Gorecht-West
Vrz. Egalisatie afvalstoffen (HS)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatie voorziening Afval	Egalisatie Voorziening Afval
Voorziening Afval (MW)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatie voorziening Afval	Egalisatie Voorziening Afval
Afvalinzameling (SL)	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatie voorziening Afval	Egalisatie Voorziening Afval
Harmonisatie afvalbeleid (SL)	Handhaven.	Egalisatie Voorziening Afval Harmonisatie
Vrz. Toek.verliezen ijsbaanlocatie	Handhaven.	V&V Voorziening Grex IJbaan
Vrz. Verlies Stadscentrum	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Stadscentrum
Korenmolenweg	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Korenmolenweg
Veenlaan	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Veenlaan
Voorziening Grondexploitatie Venemastraat	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Venemastraat
Voorziening Gouden driehoek	Handhaven.	V&V Voorziening Grex Gouden Driehoek
Voorziening Lening Stichting MFC Noordbroek	Vervallen	n.v.t.

Voorziening Lening NTTM	Handhaven.	Risico Voorziening Lening NTTM
Vrz. Risico gemeentelijke kredietbank	Handhaven.	Risico Voorziening GKB
Vrz. Aardbevingen	Vervallen	n.v.t.
Vrz. Groot Onderhoud wegen	Handhaven.	Egalisatie Voorziening Onderhoud Wegen
Vrz. Arbeidsgerelateerde Verplichtingen	Handhaven.	V&V Voorziening Arbeidsgerelateerde Verplichtingen
Voorziening Groot Onderhoud Tennisbanen Muntendam ³³	Handhaven.	V&V Voorziening Groot Onderhoud Tennisbanen Muntendam
790711 Vrz. APPA wethouders (HS)	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van Algemene Reserve.	n.v.t.
791216 Vrz. Afkoop onderhoud grafrechten (HS)	Handhaven.	V&V Voorziening Afkoop Onderhoud Grafrechten - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer
Voorziening achterstallig onderhoud gebouwen	Handhaven.	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Menterwolde

³³ Voorheen Sport Algemeen

Bijlage III - Financieel mutaties Reserves & Voorzeningen

2017					2018						2019 - MUTATIES n.a.v. R&V NOTA 2018				
HSSM	Huidige reserves en voorzieningen	Omvang per 31-12-2017 voor resultaat bestemming	Omvang resultaat bestemming 2017	Omvang per 31-12-2017 na resultaat bestemming	Start omvang R&V Midden-Groningen	Begrote onttrekkingen 2018	Begrote stortingen 2018	(verwachte) Begrotingswijzigingen onttrekkingen	(verwachte) Begrotingswijzigingen stortingen	Geprognosticeerde omvang per 31-12-2018	Voorgestelde mutatie	Mutatie naar Algemene Reserve	Mutatie naar financiële reserve 2017	Nieuwe reserves en voorzieningen	Omvang per 1-1-2019 na voorgestelde mutaties
HS	790000 Res. Algemene reserve	589.184	-4.664.764	-4.075.581	6.004.388	-100.000	0	-2.631.541	140.000	3.412.847	Middelen worden overgezet naar Algemene Reserve Midden Groningen	3.412.847	0	Algemene Reserve	14.657.032
MW	Algemene reserve	6.987.709	992.750	7.980.459											
SL	Saldi resere	4.571.812	-2.472.302	2.099.510											
HS	790506 Res. Vaarverbinding	2.513.173	0	2.513.173	2.513.173	-187.973	92.793	0	0	2.417.993	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	2.417.993	0		0
HS	790510 Res. Gorecht-West	0	0	0	0	-400.000	400.000	125.721	0	125.721	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	125.721	0		0
HS	790509 Afschrijvingsres. Airco victorgebouw	0	0	0	0	-1.667	0	1.667	0	0	Opgeheven bij jaarrekening 2017	0	0		0
HS	790601 Res. Bovenwijkse voorzieningen grondexploitaties (voorheen reserve Stadsuitleg grondexploitatie)	205.484	0	205.484	205.484	0	18.243	0	0	223.727	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	223.727	0		0
HS	790213 Res. Materialen gym.lok. '06 (afschr.)	5.570	0	5.570	5.570	-1.857	0	0	0	3.713	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	3.713	0		0
MW	Frictiekosten Wedeka	11.328	0	11.328	11.328	0	0	0	0	11.328	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	11.328	0		0
HS	790217 Res. huisvesting AJC	3.160.873	0	3.160.873	3.160.873	-120.354	0	0	0	3.040.519	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	3.040.519	0		0
SL	Grenzeloos gunnen	21.017	0	21.017	21.017	0	0	0	0	21.017	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	21.017	0		0

HS	790124 Res. Financiële ruimte 2015	985.952	-765.000	220.952	220.952	0	0	-220.952	0	0	Komt te vervallen per 31-12-2018	0	0	0	
HS	790125 Res. Financiële ruimte 2016	820.218	0	820.218	820.218	0	0	-820.218	0	0	Komt te vervallen per 31-12-2018	0	0	0	
SL	Innovatie	162.457	0	162.457	162.457	0	0	-120.000	0	42.457	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	42.457	0	0	
HS	790209 Res. overschrijdingsuitk.mat.lasten BBO	43.446	0	43.446	43.446	0	0	0	0	43.446	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	0	43.446	0	
SL	Accommodatie fonds	294.168	0	294.168	294.168	0	0	-294.168	0	0	Komt te vervallen per 31-12-2018	0	0	0	
HS	790214 Res. OBO o.l.p.	802.087	0	802.087	802.087	0	0	0	0	802.087	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	0	802.087	0	
HS	790215 Res. SBO o.l.p.	52.107	0	52.107	52.107	0	0	0	0	52.107	Opheffen en middelen overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	0	52.107	0	
HS	790226 Res. Duurzaamheid Ketelhuis De Vosholen	50.000	0	50.000	50.000	0	0	-50.000	0	0	Komt te vervallen per 31-12-2018	0	0	0	
HS	790127 Res.Financiële ruimte 2017	116.500	0	116.500	116.500	0	0	0	0	116.500	Handhaven.	0	0	Overige Bestemmingsreserve Financiële Ruimte 2017	1.051.044
HS	790216 Res. Uitbr.scholen / psz-subs.	434.739	0	434.739	434.739	-11.565	0	0	0	423.174	Handhaven en deels middelen laten vrijvallen ten gunste van Algemene Reserve.	86.335	0	Afschrijvingsreserve Uitbreiding Scholen	336.839
HS	790100 Res. "Grote Investerings"	662.559	0	662.559	662.559	0	0	-24.000	0	638.559	Opheffen en middelen deels vrij laten vallen ten gunste van Algemene Reserve, deels overhevelen naar financiële ruimte 2017.	601.654	36.905		0
HS	790200 Res. Egalisatie zwembad	171.896	0	171.896	171.896	0	0	-50.000	0	121.896	Opheffen en middelen deels vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve, deels overhevelen naar reserve financiële ruimte 2017.	121.896	0		0
HS	790228 Res.Scholenprogramma	2.996.565	0	2.996.565	2.996.565	0	896.924	0	0	3.893.489	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatiereserve Scholenprogramma	0	0	Egalisatiereserve Scholenprogramma	7.063.274
MW	Versterking scholen	577.623	0	577.623	577.623	0	0	0	0	577.623					

SL	DU scholenprogramma	2.592.162	0	2.592.162	2.592.162	0	0	0	0	2.592.162					
HS	790225 Res. Herfinanciering AJC	-162.372	0	-162.372	-162.372	0	49.959	0	0	-112.413	Handhaven.	0	0	Egalisatiereserve Herfinanciering AJC	-112.413
HS	790211 Res. Huisvesting Rehoboth (afschr.)	1.019.626	0	1.019.626	1.019.626	-39.337	0	0	0	980.289	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Huisvesting Rehoboth	980.289
HS	790222 Res. Stim. Kinderopvang (afschr.)	279.347	0	279.347	279.347	-15.967	0	0	0	263.380	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Kinderopvang	263.380
HS	790229 Res.Terreininrichting kindcentrum De Vosholen (afschr.)	146.000	0	146.000	146.000	0	0	0	0	146.000	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Terreininrichting Kindcentrum de Vosholen	146.000
HS	790224 Res. Monumentenzorg	99.792	0	99.792	99.792	0	0	0	0	99.792	Handhaven.	0	0	Egalisatiereserve Monumentenzorg	99.792
HS	790218 Res. Bui.peuterbad CSVT VJN 07 (afschr.)	77.823	0	77.823	77.823	-3.685	0	0	0	74.138	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Buitenpeuterbad	74.138
HS	790227 Res. MFC Westerbroek (afschr.)	168.834	0	168.834	168.834	0	0	0	0	168.834	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve MFC Westerbroek	168.834
HS	790102 Res. Huis voor Cultuur en Bestuur	2.483.010	0	2.483.010	2.483.010	-771.240	1.269.746		-250.000	2.731.516	Handhaven.	0	0	Overige Bestemmingsreserve Huis voor Cultuur & Bestuur	2.731.516
HS	790120 Res. Inrichting werkplekken (afschr.)	17.027	0	17.027	17.027	0	0	-1.524	0	15.503	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Inrichting werkplekken Puza	15.503
HS	790123 Res. Aanbouw Kerkstr. 38a (afschr.)	35.254	0	35.254	35.254	0	0	-5.036	0	30.218	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Aanbouw Kerkstraat 38a	30.218
HS	790126 Res. ST Kerkstraat 38a (afschr.)	80.240	0	80.240	80.240	0	0	-19.385	0	60.855	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Sociale Teams Kerkstraat 38a	60.855
HS	790130 Res.Informatisering herindeling 2018 (afschr.)	341.079	0	341.079	341.079	0	0	0	0	341.079	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Informatisering Herindeling	341.079
HS	790130 Res.Automatisering herindeling 2018 (afschr.)	21.465	0	21.465	21.465	0	0	0	0	21.465	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Automatisering Herindeling	21.465
MW	Grootschalige projecten	973.858	0	973.858	973.858	0	0	0	0	973.858	Handhaven.	0	0	Overige Bestemmingsreserve Hart van Muntendam	973.858
MW	Egalisatiereserve	2.077.830	0	2.077.830	2.077.830	0	0	-2.000.000	0	77.830	Handhaven.	77.830	0	Egalisatiereserve Sociaal Domein	0
MW	Onderwijshuisvesting	150.000	0	150.000	150.000	-50.000	0	0	0	100.000	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	100.000	0		0
SL	Grote projecten	4.868.129	0	4.868.129	4.868.129	-618.541	0	0	0	4.249.588	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van de Algemene Reserve.	4.249.588	0		0

SL	Meerstad	1.294.702	623.916	1.918.618	1.918.618	-450.000	0	0	0	1.468.618	Handhaven.	118.618	0	Egalisatiereserve Meerstad	1.350.000
SL	Afschrijving Slochterhaven	385.000	0	385.000	385.000	0	0	0	0	385.000	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve Slochterhaven	385.000
SL	Afschrijving overkluizing	76.510	0	76.510	76.510	0	0	0	0	76.510	Handhaven.	0	0	Afschrijvingsreserve overkluizing	76.510
HS	790208 Res. Huisvesting onderwijs	293.474	0	293.474	293.474	0	0	0	0	293.474	Handhaven.	0	0	Overige Bestemmingsreserve Huisvestingonderwijs - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer	293.474
HS	790602 Res. Stadshart grondexploitatie	1.280.471	-623.545	656.926	656.926	-656.926	0	0	0	0	Komt te vervallen per 31-12-2018	0	0		0
MW	Bestemmingsreserve Leefbaarheids gelden	0	129.500	129.500	129.500	0	0	0	0	129.500	Handhaven (wordt ingesteld bij jaarrekening middels resultaat bestemming).	0	0	Egalisatiereserve Leefbaarheids gelden - voormalige gemeente Menterwolde	129.500
HS	791215 Vrz. Aardbevingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Opgeheven bij jaarrekening 2017	0	0		0
HS	790711 Vrz. APPA wethouders	1.788	0	1.788	1.788	0	0	0	0	1.788	Opheffen en middelen vrij laten vallen ten gunste van Algemene Reserve.	1.788	0		0
SL	Debiteuren Wet Werk en Bijstand (SL)	335.811	0	335.811	335.811	0	0	0	0	335.811	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA	0	0	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA	4.279.971
MW	Voorziening dub deb SOZA	1.438.061	0	1.438.061	1.438.061	0	0	0	0	1.438.061					
HS	790900 Vrz. Dubieuze Debiteuren SoZa	2.506.099	0	2.506.099	2.506.099	-300.000	300.000	0	0	2.506.099					
SL	Dubieuze Debiteuren (SL)	66.875	0	66.875	66.875	0	0	0	0	66.875	Opheffen en middelen toevoegen aan Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren	0	0	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren	432.960
HS	790707 Vrz. Oninbare vorderingen/dubieuze debiteuren	271.045	0	271.045	271.045	0	0	0	0	271.045					
MW	Voorziening dub de belastingen	95.040	0	95.040	95.040	0	0	0	0	95.040					
HS	791214 Vrz. Aanleg riool wijkvern. Gorecht-West	1.738.000	0	1.738.000	1.738.000	0	0	0	0	1.738.000	Handhaven	0	0	TVVI Riool Wijkvernieuwing Gorecht-West	1.738.000
SL	Riolering	1.146.057	0	1.146.057	1.146.057	0	0	0	0	1.146.057	Opheffen en middelen toevoegen aan TVVI Voorziening Riool	0	0	TVVI Voorziening Riool	13.560.518
HS	791201 Vrz. Egalisatie riolrechten	10.192.478	0	10.192.478	10.192.478	0	611.391	0	0	10.803.869					
MW	Voorziening Riolering	1.610.592	0	1.610.592	1.610.592	0	0	0	0	1.610.592					
SL	Afvalinzameling	513.519	0	513.519	513.519	0	0	0	0	513.519	Opheffen en middelen toevoegen aan Egalisatie voorziening Afval	0	0	Egalisatie Voorziening Afval	1.575.696
MW	Voorziening Afval	434.389	0	434.389	434.389	0	0	0	0	434.389					
HS	791213 Vrz. Egalisatie afvalstoffen	289.674	0	289.674	289.674	0	338.114	0	0	627.788					
SL	Harmonisatie afvalbeleid	651.217	0	651.217	651.217	0	0	-100.000	0	551.217	Handhaven.	0	0	Egalisatie Voorziening Afval Harmonisatie	551.217
HS	790804 Vrz. (Londo) techn.onderh.gym.lok	790.376	0	790.376	790.376	0	112.683	0	0	903.059	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Onderhoud Gym Lokalen	903.059
HS	790805 Vrz. (Londo) verv.meubilair gym.lok	24.814	0	24.814	24.814	0	10.703	0	0	35.517	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Meubilair Gym Lokalen	35.517

HS	791207 Vrz. Onderhoud stationsgeb. Kropswolde	4.877	0	4.877	4.877	0	2.400	0	0	7.277	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Onderhoud Stationsgebouw Kropswolde	7.277
HS	790710 Vrz. Arbeidsgerelateerde verplichtingen	60.900	0	60.900	60.900	0	0	0	0	60.900	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Arbeidsgerelateerde Verplichtingen	60.900
HS	791216 Vrz. Afkoop onderhoud grafrechten	143.214	0	143.214	143.214	0	0	0	0	143.214	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Afkoop Onderhoud Grafrechten - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer	143.214
HS	791302 Vrz. Toek.verliezen ijsbaanlocatie	3.862.924	0	3.862.924	3.862.924	0	90.911	0	-36.977	3.916.858	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Grex Ijsbaan	3.916.858
HS	791303 Vrz. Verlies Stadscentrum	3.663.401	0	3.663.401	3.663.401	0	0	0	36.977	3.700.378	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Grex Stadscentrum	3.700.378
SL	Korenmolenweg	223.105	0	223.105	223.105	0	0	0	0	223.105	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Grex Korenmolenweg	223.105
SL	Veenlaan	2.099.599	0	2.099.599	2.099.599	0	0	0	0	2.099.599	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Grex Veenlaan	2.099.599
SL	Achterstallig onderhoud gebouwen	330.431	0	330.431	330.431	0	0	-96.485	0	233.946	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Slochteren	233.946
MW	Voorziening Grondexploitatie Venemastraat	32.223	0	32.223	32.223	0	0	0	0	32.223	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Grex Venemastraat	32.223
MW	Voorziening Gouden driehoek	609.830	0	609.830	609.830	0	0	0	0	609.830	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Grex Gouden Driehoek	609.830
MW	Voorziening Groot Onderhoud Tennisbanen Muntendam	50.000	0	50.000	50.000	0	25.000	0	0	75.000	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Groot Onderhoud Tennisbanen Muntendam	75.000
HS	791200 Vrz. Groot onderhoud wegen	566.984	0	566.984	566.984	-305.000	305.000	0	0	566.984	Handhaven.	0	0	Egalisatie Voorziening Onderhoud Wegen	566.984
HS	791000 Vrz. Risico gemeentelijke kredietbank	27.670	0	27.670	27.670	-26.300	14.300	0	0	15.670	Handhaven.	0	0	Risico Voorziening GKB	15.670
MW	Voorziening achterstallig onderhoud gebouwen	153.380	0	153.380	153.380	0	0	-90.656	0	62.724	Handhaven.	0	0	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Menterwolde	62.724
MW	Voorziening Lening NTTM	100.000	0	100.000	100.000	0	0	0	0	100.000	Handhaven.	0	0	Risico Voorziening Lening NTTM	100.000
		78.870.100	-6.779.445	72.090.655	72.090.655	-4.060.412	4.538.167	-6.396.578	-110.000	66.061.832		14.657.032	934.544		66.061.832

Bijlage IV - Detail informatie per reserve Midden-Groningen

Naam	Algemene Reserve
Soort reserve	Algemene Reserve
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Algemene Reserve vormt een buffer om financiële tegenvallers op te vangen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Gewenste omvang betreft ongeveer 18,3 miljoen euro (300 euro per inwoner).
Onderbouwing	N.v.t.
Looptijd	Algemene Reserve heeft geen maximaal looptijd.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige HSSM gemeenten.

Naam	Overige Bestemmingsreserve Financiële Ruimte 2017
Soort reserve	Overige Bestemmingsreserves
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Het beschikbaar houden van overgehevelde middelen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie hieronder.
Onderbouwing	Zie hieronder.
Looptijd	Maximaal 3 jaar (t/m 2019)
Opmerking	Reserve is afkomstig uit de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer, middelen uit diverse andere reserves zijn hieraan toegevoegd (zie bijlage I).
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.
overschrijdingsuitk.mat.lasten BBO	43.446
OBO o.l.p.	802.087
SBO o.l.p.	52.107
Programma wonen en bedrijvigheid	36.905
Voorzetting projecten die bijdragen aan informele steun en hulp in wijken en buurten aan het versterken van vrijwilligerswerk	116.500

Naam	Afschrijvingsreserve Uitbreiding Scholen
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Egalisatiereserve Scholenprogramma
Soort reserve	Egalisatiereserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Het dekken van kosten voor het aardbevingsbestendig maken van schoolgebouwen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	N.v.t.
Onderbouwing	Programmaplannen huisvesting onderwijs.
Looptijd	Egalisatie reserves hebben geen maximale looptijd.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige HSSM gemeenten.

Naam	Egalisatiereserve Herfinanciering AJC
Soort reserve	Egalisatiereserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Ingesteld voor de herfinanciering van het AJC en heeft als doel om in 2042 3 miljoen beschikbaar te hebben voor de (evt.) terugkoop van de gebouwen en gronden van het AJC.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	3.000.000
Onderbouwing	Destijds is ingeschat dat de waarde van het grond en opstallen ongeveer 3 miljoen waard is eind 2042.
Looptijd	Egalisatie reserves hebben geen maximale looptijd. Verwachting is dat deze reserve tot en met 2042 nodig is.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve Huisvesting Rehoboth
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve Kinderopvang
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve Terreinrichting Kindcentrum de Vosholen
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Het dekken van toekomstige afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Investering moet nog plaatsvinden.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Egalisatiereserve Monumentenzorg
Soort reserve	Egalisatiereserve
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Reserve is ingesteld om als egalisatie reserve te dienen voor het afrekenen van monumenten subsidies (zie bijlage I in deze nota voor meer informatie).
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Niet bekend.
Looptijd	Egalisatie reserves hebben geen maximale looptijd.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve Buitenpeuterbad
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve MFC Westerbroek
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Het dekken van toekomstige afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Investering moet nog plaatsvinden.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Overige Bestemmingsreserve Huis voor Cultuur & Bestuur
Soort reserve	Overige Bestemmingsreserve
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Betreft dekking voor lasten m.b.t. de nieuwbouw van het gemeentehuis die niet geactiveerd kunnen worden. Tevens dient deze reserve ter dekking voor de hogere aanvanglasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Nog aan te vullen.
Onderbouwing	Nog aan te vullen.
Looptijd	Maximaal 4 jaar (t/m2021).
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve Inrichting werkplekken Puza
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve Aanbouw Kerkstraat 38a
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve Sociale Teams Kerkstraat 38a
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve Informatisering Herindeling
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Reserve is in 2017 gevormd, in 2018 wordt naar verwachting de definitieve omvang bekend.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Afschrijvingsreserve Automatisering Herindeling
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Reserve is in 2017 gevormd, in 2018 wordt naar verwachting de definitieve omvang bekend.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Overige Bestemmingsreserve Hart van Muntendam
Soort reserve	Overige Bestemmingsreserve
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Niet bekend.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Niet bekend.
Onderbouwing	Niet bekend.
Looptijd	Maximaal 4 jaar (t/m2021).
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Menterwolde.

Naam	Egalisatiereserve Meerstad
Soort reserve	Egalisatiereserve
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Balansversterking om in te zetten ten behoeven van verplichtingen in het kader van Meerstad.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	1.800.000
Onderbouwing	Niet bekend.
Looptijd	Egalisatie reserves hebben geen maximale looptijd.
Opmerking	In 2018,2018, 2020 en 2021 wordt er elk jaar 450.000 euro onttrokken uit deze reserve. Daarna kan deze reserve vervallen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Slochteren.

Naam	Afschrijvingsreserve Slochterhaven
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Dorpen en Wijken
Nut & Noodzaak	Het dekken van toekomstige afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Investering moet nog plaatsvinden.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Slochteren.

Naam	Afschrijvingsreserve overkluizing
Soort reserve	Afschrijvingsreserve
Programma	Dorpen en Wijken
Nut & Noodzaak	Het dekken van afschrijvingslasten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Hoogte van de huidige boekwaarde van de onderliggen investeringen.
Onderbouwing	Onderliggende activa.
Looptijd	Gekoppeld aan afschrijvingstermijn(en) van onderliggende activa.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Slochteren.

Naam	Overige Bestemmingsreserve Huisvestingonderwijs - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer
Soort reserve	Overige Bestemmingsreserve
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Dekking voor afhandeling van claims t.a.v. onderwijshuisvesting i.v.m. verzelfstandiging onderwijs.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Niet bekend.
Onderbouwing	Niet bekend.
Looptijd	Maximaal 4 jaar (t/m2021).
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Naam	Egalisatiereserve Leefbaarheidsgelden - voormalige gemeente Menterwolde
Soort reserve	Egalisatiereserve
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Het beschikbaar houden van middelen die ontvangen zijn van de Provincie Groningen in het kader van Leefbaarheid.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Niet bekend.
Onderbouwing	Niet bekend.
Looptijd	Egalisatie reserves hebben geen maximale looptijd.
Opmerking	Nieuw gevormd bij de jaarrekening 2017.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Menterwolde.

Bijlage V - Detail informatie per voorziening Midden-Groningen

Naam	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren SOZA
Soort voorziening	Risico Voorziening
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Het afdekken van oninbaarheid van vorderingen m.b.t. debiteuren Wet Werk en Bijstand (WWB).
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie opmerking.
Onderbouwing	Zie opmerking.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	In 2018 zal er een nieuwe richtlijn gemaakt moeten worden om de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren SOZA te kunnen bepalen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige HSSM gemeenten.

Naam	Risico Voorziening Dubieuze Debiteuren
Soort voorziening	Risico Voorziening
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Het afdekken van oninbaarheid van vorderingen op belastingdebiteuren en privaatrechtelijke debiteuren.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie opmerking.
Onderbouwing	Zie opmerking.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	In 2018 zal er een nieuwe richtlijn gemaakt moeten worden om de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren te kunnen bepalen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige HSSM gemeenten.

Naam	TVV Voorziening Riool
Soort voorziening	Toekomstige Vervangingsinvesteringen Voorziening
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Het beschikbaar houden van specifieke middelen voor toekomstige vervangingsinvesteringen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie opmerking.
Onderbouwing	Zie opmerking.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Na het vaststellen van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) zal de omvang van deze voorziening aan dat vGRP getoetst moeten worden.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige HSSM gemeenten.

Naam	Egalisatie Voorziening Afval
Soort voorziening	Egalisatie Voorziening
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Het opvangen van jaarlijkse schommelingen in de afvalstoffenheffing.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie opmerking.
Onderbouwing	Zie opmerking.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Na de harmonisatie van het afvalbeleid zal de omvang van deze voorziening getoetst moeten worden aan de financiële uitwerking van het geharmoniseerde afvalbeleid.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige HSSM gemeenten.

Naam	Egalisatie Voorziening Afval Harmonisatie
Soort voorziening	Egalisatie Voorziening
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Het opvangen van kosten m.b.t harmonisatie van het afvalbeleid.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie opmerking.
Onderbouwing	Zie opmerking.
Looptijd	Tot harmonisatie van afval is afgerond.
Opmerking	Na harmonisatie van het afvalbeleid kan deze voorziening vervallen. Resterende middelen zullen betrokken moeten worden in de financiële vertaling van het nieuwe afvalbeleid.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Slochteren

Naam	V&V Voorziening Onderhoud Gym Lokalen
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Het dekken van kosten voor onderhoud en kleine aanpassingen gymlokalen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie opmerking.
Onderbouwing	Zie opmerking.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Naar verwachting wordt deze voorziening betrokken bij het nieuwe beheerplan gebouwen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer

Naam	V&V Voorziening Meubilair Gym Lokalen
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Betreft middelen bestemd voor vervanging / aanpassing van meubilair van gymlokalen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie opmerking.
Onderbouwing	Zie opmerking.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Naar verwachting wordt deze voorziening betrokken bij het nieuwe beheerplan gebouwen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer

Naam	V&V Voorziening Onderhoud Stationsgebouw Kropswolde
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Betreft een voorziening waarin jaarlijks een bedrag wordt gestort door huurders van het pand voor het onderhoud van het gebouw.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie opmerking.
Onderbouwing	Zie opmerking.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Naar verwachting wordt deze voorziening betrokken bij het nieuwe beheerplan gebouwen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer

Naam	V&V Voorziening Arbeidsgerelateerde Verplichtingen
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Dekken van kosten m.b.t. een mobiliteitstraject.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	60.900
Onderbouwing	Collegerapportage 2017 voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer

Naam	V&V Voorziening Afkoop Onderhoud Grafrechten - voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Conform het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording is deze voorziening ingesteld. De afkoopsommen m.b.t. graf onderhoud worden aan deze voorziening toegevoegd. De middelen worden aangewend ter dekking van de jaarlijkse onderhoudskosten.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie Nut & Noodzaak.
Onderbouwing	Zie Nut & Noodzaak.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Deze voorziening is bij de jaarrekening 2017 gevormd.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer

Naam	V&V Voorziening Grex IJsbaan
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Economie
Nut & Noodzaak	Het afdekken van de verwachte verliezen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Ja (NCW)
Gewenste omvang	Omvang wordt jaarlijks bepaald a.d.h.v. het MPG.
Onderbouwing	MPG
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer

Naam	V&V Voorziening Grex Stadscentrum
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Economie
Nut & Noodzaak	Het afdekken van de verwachte verliezen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Ja (NCW)
Gewenste omvang	Omvang wordt jaarlijks bepaald a.d.h.v. het MPG.
Onderbouwing	MPG
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer

Naam	V&V Voorziening Grex Korenmolenweg
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Economie
Nut & Noodzaak	Het afdekken van de verwachte verliezen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Ja (NCW)
Gewenste omvang	Omvang wordt jaarlijks bepaald a.d.h.v. het MPG.
Onderbouwing	MPG
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Slochteren

Naam	V&V Voorziening Grex Veenlaan
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Economie
Nut & Noodzaak	Het afdekken van de verwachte verliezen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Ja (NCW)
Gewenste omvang	Omvang wordt jaarlijks bepaald a.d.h.v. het MPG.
Onderbouwing	MPG
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Slochteren

Naam	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Slochteren
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Dekking voor kosten m.b.t. achterstallig onderhoud.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie saldo.
Onderbouwing	Inventarisatie gebouwenbeheer.
Looptijd	Tot het achterstallig onderhoud is weg gewerkt.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Slochteren

Naam	V&V Voorziening Grex Venemastraat
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Economie
Nut & Noodzaak	Het afdekken van de verwachte verliezen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Ja (NCW)
Gewenste omvang	Omvang wordt jaarlijks bepaald a.d.h.v. het MPG.
Onderbouwing	MPG
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Menterwolde

Naam	V&V Voorziening Grex Gouden Driehoek
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Economie
Nut & Noodzaak	Het afdekken van de verwachte verliezen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Ja (NCW)
Gewenste omvang	Omvang wordt jaarlijks bepaald a.d.h.v. het MPG.
Onderbouwing	MPG
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Menterwolde

Naam	V&V Voorziening Groot Onderhoud Tennisbanen Muntendam
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Dekking voor groot onderhoud tennisbanen Muntendam.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Niet bekend.
Onderbouwing	Niet bekend.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Menterwolde

Naam	Egalisatie Voorziening Onderhoud Wegen
Soort voorziening	Egalisatie Voorziening
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Dekking van jaarlijkse kosten van de rehabilitatie van de verhardingen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie opmerking.
Onderbouwing	Zie opmerking.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	De omvang van deze voorziening zal gebaseerd moeten worden op het nieuwe beheerplan wegen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer

Naam	Risico Voorziening GKB
Soort voorziening	Risico Voorziening
Programma	Sociaal
Nut & Noodzaak	Opvangen van risico niet terug betalen van verstrekte leningen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Jaarlijkse inventarisatie bij de jaarrekening.
Onderbouwing	Jaarlijkse inventarisatie bij de jaarrekening.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer

Naam	V&V Voorziening Achterstallig Onderhoud Gebouwen voormalige gemeente Menterwolde
Soort voorziening	Verplichtingen & Verlies Voorziening
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Dekking voor kosten m.b.t. achterstallig onderhoud.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	Zie saldo.
Onderbouwing	Inventarisatie gebouwenbeheer.
Looptijd	Tot het achterstallig onderhoud is weg gewerkt.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Menterwolde.

Naam	Risico Voorziening Lening NTTM
Soort voorziening	Risico Voorziening
Programma	Bestuur en bedrijfsvoering
Nut & Noodzaak	Opvangen van risico niet terug betalen van verstrekte lening.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Nee
Gewenste omvang	100.000 (hoogte van lening).
Onderbouwing	Lening zou in 2017 terug betaald moeten worden, dit is niet gerealiseerd.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Er vindt overleg plaats over de terug betaling van de lening.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Menterwolde

Naam	TVV Voorziening Riool Wijkvernieuwing Gorecht-West
Soort voorziening	Toekomstige Vervangingsinvesteringen Voorziening
Programma	Dorpen en wijken
Nut & Noodzaak	Het beschikbaar houden van specifieke middelen voor toekomstige vervangingsinvesteringen.
Rente besparing	Nee
Toerekening rente	Ja (voorziening is gebaseerd op NCW)
Gewenste omvang	Ongeveer 1,9 miljoen euro.
Onderbouwing	Financiële opzet Gorecht-West.
Looptijd	N.v.t.
Opmerking	Geen.
Oorsprong	Afkomstig uit voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer.

Bijlage VI - Financiële consequenties voorgestelde mutaties

De voorgestelde mutaties in de reserves kunnen gevolgen hebben voor de exploitatie. Bij de inventarisatie is dit per reserve al aangegeven (Bijlage I). Voor de voorzieningen zijn er als gevolg van de voorgestelde mutaties geen gevolgen voor de exploitatie. De gevolgen voor de exploitatie, voordelen of nadelen, zijn in onderstaand schema samengevat. In Bijlage I is per reserve meer informatie te vinden over de voor en nadelen.

Totaal is te dus te zien dat de voorgestelde mutaties een negatief effect hebben op de exploitatie. De nadelen fluctueren per jaar met uitschieters in 2018 en 2023. In 2024 zijn de hoogste nadelen te verwachten, daarna dalen de lasten elk jaar. In het meerjarenperspectief wordt onderstaande inventarisatie steeds onnauwkeuriger gelet op de mutaties waarin de rente een rol speelt. Het is niet te voorspellen hoe deze rente zich in meerjarenperspectief gaat ontwikkelen.

Mutaties in:	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Res. Gorecht-West	0	183.576	222.147	285.056	281.618	485.153	479.247	473.341	467.435	461.529	455.623	446.467
	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000	-400.000
Res. Herfinanciering AJC	53.999	26.987	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	0	-1.375	-31.162	-62.424	-78.556	-95.495	-113.281	-131.957	-151.566	-172.155	-193.774
Res. Vaarverbinding	187.223	186.474	185.725	187.973	186.973	185.974	184.974	183.975	182.975	181.975	180.976	179.976
	-89.271	-85.647	-81.916	-86.465	-82.354	-78.117	-73.749	-69.244	-64.598	-59.803	-54.855	-49.748
790601 Res. Bovenwijkse voorzieningen grondexploitaties (voorheen reserve Stadsuitleg grondexploitatie)	-18.243	-18.243	-18.243	-18.243	-18.243	-18.243	-18.243	-18.243	-18.243	-18.243	-18.243	-18.243
790213 Res. Materialen gym.lok. '06 (afschr.)	1.857	1.857	1.857	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Res. Huisvesting AJC	126.372	132.690	139.325	146.291	75.476	79.250	83.213	87.373	91.742	96.329	101.146	106.203
790222 Res. Stim. Kinderopvang (afschr.)	5.391	5.270	5.148	5.028	5.000	5.000	5.000	4.500	4.500	4.500	4.500	4.000
Grote projecten	611.624	604.708	597.791	590.874	539.127	533.127	527.127	521.127	515.127	509.127	495.054	392.134
790509 Afschrijvingsres. Airco victorgebouw	1.667	1.667	1.667	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Activa MW	50.000	50.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingsreserve Inrichting werkplekken Puza	-1.524	-1.524	-1.524	-1.524	-1.524	-1.524	-1.524	-1.524	-1.524	-1.524	-259	0
Afschrijvingsreserve Aanbouw Kerkstraat 38a	-5.036	-5.036	-5.036	-5.036	-5.036	-5.037	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingsreserve Sociale Teams Kerkstraat 38a	-19.385	-19.385	-19.385	-2.698	0	0	0	0	0	0	0	0
791000 Vrz. Risico gemeentelijke kredietbank	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300	26.300
791302 Vrz. Toek.verliezen ijsbaanlocatie	0	17.496	17.772	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	530.973	707.190	670.252	696.393	544.913	733.326	716.850	694.323	671.758	648.624	618.085	493.315